

Edini slovenski dnevnik v Zedinjenih državah.
Velja za vse leto - \$3.00
Ima nad 7000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the United States.
Issued every day except Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 223. — ŠTEV. 223.

NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 23, 1911. — SOBOTA, 23. KIMOVCIA, 1911.

VOLUME XIX. — LETNIK XIX.

Slovenske vesti.

Društveni dom.

V Lloydell, Pa., bodo slovenski rojaki dne 7. oktobra otvorili društveni dom.

POROKE MED SLOVENCMI.

V nedeljo dne 1. oktobra bo slovesen krst zrakoplova "Fulton", ki ga gradi Slovenec H. P. Mertel.

Slovenski rojaki v Lloydell, Pa., so kupili hišo za \$1000 in jo predelali v društveni dom. Slovesna otvoritev doma bo v soboto dne 7. oktobra. Vsa slovenska društva v okraju se bodo udeležila otvoritve. Misel, da bi si Slovenci v Lloydellu postavili svoj društveni dom, je sprožilo društvo sv. Petra in Pavla.

V zakonski jarem.

V Pana, Ill., se je rojak Ivan Ahlin, doma iz Vrha pri Višnji gori, poročil s koroško Slovenko. Mladi zakonski par je priredil svojim znancem in prijateljem lepo gostijo. Bilo srečno!

V Lloydellu, Pa., se je poročila Slovenka Roza Matičič iz Beaverdale, Pa., z nekim Hrvatom.

Razstava in krst zrakoplova "Fulton".

V nedeljo dne 1. oktobra t. l. bo v Schutzen Parku na Union Hill, N. J., velika slavnost, ki se prične ob 10. uri popoldne in bo trajala pozno v noč. Aerial Navigation Co. bo ta dan privrkl razstavila svoj aeroplan "Fulton" in ga slovesno krstila. Zrakoplov "Fulton" smo že večkrat omenili v našem listu in bo našim čitateljem že znano, da ga po načrtih Bruno H. Schmidta gradi slovenski rojak, Domžalčan g. H. P. Mertel. Zrakoplov bo na ogled že ob 10. uri popoldne. Slovenci v New Yorku in okolici naj ne zamudijo lepe prilike, si ogledati največji zrakoplov, ki se zdaj gradi, in to po našem rojaku. Na drugem mestu prinašamo oglaševalno kompanijo, ki se je ustanovila v svrhu financiranja podjetja in pa sliko izumitelja in graditelja zrakoplova. Vstopnina je 25 centov. Po krstni slavnosti bo koncert in ples. Prireditelji pričakujejo, da bo privlelo na veselo vse polno občinstva, ker je zanimanje za ta zrakoplov med vsemi narodnostmi zelo veliko in so tudi drugi listi opozarjali na slavnost.

Veselica v Chicagi.

Žensko društvo Marije Pomagaj štev. 78 K. S. K. Jednote v Chicagi, Ill., priredi dne 1. oktobra v Narodni dvorani na 18. cesti in Centre Ave. veliko jesensko veselico, na katero vabi vse Slovence in Slovenke v Chicagi in okolici, posebno pa delegate, ki bodo šli na konvencijo K. S. K. Jednote v Joliet in se bodo ustavili v Chicagi.

Delavske razmere.

Iz Pana, Ill., nam poroča rojak, da gre tamkaj z delom počasi in da se zasluzi le toliko, da se lahko preživi. V kraju je mnogo brezposelnih ljudi, tako, da se ne more nikomur svetovati, iti v ta kraj za delom.

Ali želite kako podobo v knjigi "Amerika in Amerikanci"?

V vprašalnih polah, ki jih je razposlal Rev. J. M. Trunk rojakom po Ameriki, da pomagajo zbirati gradivo za spis knjige: "Amerika in Amerikanci", se nahaja tudi vprašanje: Ali želite kako podobo? To vprašanje so nekateri krivo razumeli. Mislili so, da ima Rev. J. M. Trunk svete podobe in svoje fotografije za razposiljanje, ali da prodaja podobe. Temu ni tako. Vprašanje bi se moralo glasiti: Ali želite kako podobo v knjigi "Amerika in A-

Iz delavskih krogov.

Šola za vajence.

Na konventu pekovskih delavcev v Kansas City, Mo., je bilo sklenjeno, ustanoviti šolo za pekovske vajence.

DELAJCI V PLINARNAH.

Guverner Wilson v New Jersey je dejal, da so zahteve štrajkujočih železniških delavcev na Lackawanna železnici upravičene.

Kansas City, Mo., 22. sept. Na mednarodnem konventu pekovskih delavcev je bila sklenjena resolucija, ki pooblašča vodstvo mednarodne unije ustanoviti šolo za pekovske vajence, v kateri se bodo temeljito izučili v svoji stroki. Dozdaj vajenci niso imeli nobene strokovne šole. Izučili so se za svojo obrt v pekarijah, kjer je bila učna doba véasih prav dolga in poduk pomanjkljiv. Vrh tega so se mladi delavci odtujili načelom delavske organizacije.

Organizacija delavcev v plinarinah.

Delavci v newyorških plinarinah niso organizirani. Zdaj je dobil E. Wyatt, organizator American Federation of Labor, nalog, prirediti agitatorično kampanjo za organizacijo teh delavcev. V vseh plinarinah je okoli 32.000 delavcev. Te dni se je vršil prvi shod, katerega se pa je udeležilo samo 100 delavcev.

Štrajk na Lackawanna železnici.

Štrajkujoči železniški delavci na Delaware, Lackawanna and Western železnici so dobili mogočnega zaveznika in podpornika. Guverner Wilson v New Jersey se je postavil na stran štrajkarjev in izjavil, da so njih zahteve upravičene. Štrajkarji zahtevajo zvišanje plače in se hočejo vrniti na delo, ako se njih zahteva predloži razsodišču.

ZAHTEVE PREMOGARJEV V ANTRACITNEM OKRAJU.

Priloge za štrajk.

United Mine Workers so imeli v Hazletonu, Pa., shod, katerega so se udeležili zastopniki treh okrajnih organizacij. Na shodu so delegati določili zahteve, ki jih misli premogarska organizacija postaviti delodajalcem. Pred vsem zahtevajo priznanje unije, zvišanje plače in znižanje cene za snodnik. Na spomlad bodo v Philadelphiji posvetovanja med delavskimi voditelji in zastopniki delodajalcev.

Dvomno je, ako bodo imela posvetovanja in pogajanja zaželen uspeh. Delodajalci se pripravljajo na štrajk, pa tudi delavci ne drže križem rok in tako je pričakovati spomlad hudega delavskega boja v antracitnem okraju.

Nemiri v Mehiki.

Monterey, Mehika, 23. sept. V državi Tamaulapas razvijajo Magonisti živahno delavnost. General Pasqual Orozco je dobil nalog ukrotiti Magoniste in je zdaj na poti v Setola Marina v Tamaulapas.

amerikanci"? Rev. J. M. Trunk bi rad imel na tako vprašanje odgovora in bi rad, da bi mu rojaki poslali slike cerkev, šol, domačih podjetij, zaslužnih mož, duhovnov, društvenih skupin itd. Kdor se ni odgovoril na poslana vprašanja, naj to čim prej stori. Ako v katerem mestu ni nobeden rojak dobil take pole, naj piše na naslov: Rev. J. M. Trunk, c/o Rev. Blaznik, Haverstraw, N. Y., ali po pošti.

DEMONSTRACIJE PROTI DRAGINJI NA DUNAJU.

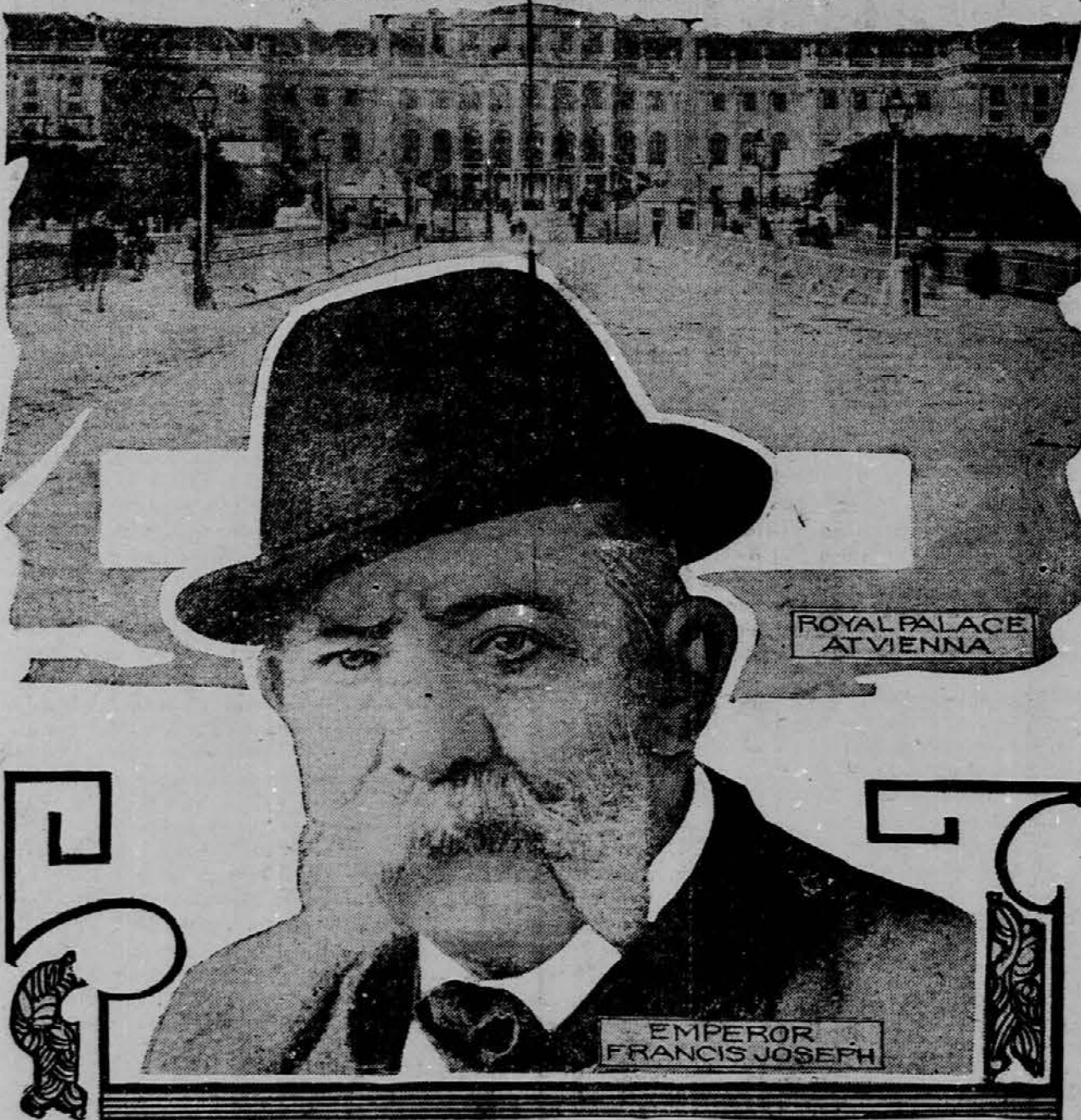

Photo of Austrian emperor by American Press Association.

Šlika nam kaže cesarja Fran Josipa in cesarsko palačo na Dunaju, pred katero so bile zadnje nedeljo krvave demonstracije proti draginji. Zdaj je mir na Dunaju, ker je vlada proglasila obsedno stanje. Vojaki patrolirajo po mestu in vzdržujejo red.

Garinska politika in predsednik Taft.

V Grand Rapids, Mich., je imel predsednik Taft govor, v katerem je dejal, da se je vedno zavzemal za pametno revizijo tarifa.

RAZPUST JEKLENEGA TRUSTA.

Justični department je dovolil jeklenemu trustu, da se prostovoljno razdruži.

Grand Rapids, Mich., 22. sept. Na svojem agitacijskem potovanju je imel predsednik Taft tukaj govor, v katerem je dejal, da se je vedno zavzemal za pametno revizijo tarifa. Wool, Cotton in Farmers Free List Bill je moral vetirati, ker se mora revizija tarifa izvršiti le na podlagi poročila tarifne komisije. To poročilo bo izročeno kongresu meseca decembra. Republikanci hočejo na pameten način štiti domačo industrijo pred tujo konkurenco. Taft je priznal, da je tarif na volnene izdelke previsok.

Razdruženje jeklenega trusta. Delnice jeklenega trusta so padle na borzi. To je posledica vesti, da je justični department sklenil s trustom dogovor, da ga ne bo zasledoval pred sodnijo, da pa se mora razdružiti. Uradniki justičnega departmenta niso vesti potrdili, pa tudi ne zanikali. Na borzi v New Yorku je vladala velika konfuzija, ki je bila skoraj podobna paniki.

Usodepolna eksplozija v Youngstownu.

Youngstown, O., 22. sept. — Na South Ave. viaduktu je počila velika plinova cev in provzročila v bližini hranodajalne hiše eksplozijo in požar. Štiri osebe so izgubile v plamenih življenje in nad 12 jih je bilo težko ožganih. Več oseb pogrešajo. Mogoče je, da leže njih trupla pod razvalinami hiše.

Štrajk v Španiji se je izjalovil.

Ministrski predsednik Canalejas je sporočil časopisju, da je generalni štrajk pri koncu.

DELAJCI IN VOJAKI.

V Gijonu je prišlo med štrajkarji in vojniki do spopada. Več oseb je bilo ranjenih.

Madrid, 22. sept. — V celi državi vlada mir in red. Število štrajkarjev se je skréilo in generalni štrajk, ki je bil večeraj proglasen, se je izjalovil. Večeraj pozno ponoči je postal ministrski predsednik časopisju poročilo, da je štrajk povsod pri koncu.

Gijon, 22. sept. Delo v mestu je popolnoma ustavljeno. Med vojniki in štrajkarji je prišlo večkrat do spopadov. Več oseb je bilo ranjenih.

Mataro, 22. sept. — V tukajšnjem mestu je bil danes proglašen generalni štrajk. Polovica delavcev v mestu je na štrajku. Vlada je pomnožila vojaštvo v mestu. Dozdaj ni prišlo do izgrediv.

Denarje v staro domovino pošiljamo:

za \$ 10.35	50 kron.
za 20.50	100 kron.
za 41.00	200 kron.
za 102.50	500 kron.
za 204.50	1000 kron.
za 204.50	5000 kron.

Poštarna je všteta pri teh svotah. Doma se nakazuje svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. poštni hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam pošliti je najpriljubljeneje do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske pa Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER
42 Cortlandt St., New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio.

Vihar ob Vezu. Dvajset mrtvih.

V okolici ogujenika Vezuva je divjal grozen vihar, ki je napravil ogromno škodo.

VELIKA POVODENJ.

Prebivalci so pričakovali nesrečo, ker strjena kri sv. Januarija vzhlic vsem molitvam ni postala tekoča.

Napulj, 22. sept. — Grozen vihar je divjal danes v okolici Vezuva in zahteval mnogo človeških žrtv. Dvajset oseb je bilo usmrtenih. Za usodo mnogih se še ne ve. Škoda na imetju je ogromna. Dež je lil, kakor iz posode in nastala je velika povodenj. V nekaterih krajih je segala voda do drugega nadstropja. Več sto ljudi je bežalo in iskalo zavetja na visoko ležečih krajih. Z Vezuva je prišel val kamenja in blata.

V Resini, ki leži ob vzhodni Vezuva, je utonilo osem oseb, v Terra del Gree pa pet. Sedem jih je utonilo v raznih drugih krajih. Prebivalci ob Vezuvi so slutili, da jih čaka nesreča. Trumoma so bili prišli v Napulj in so molili v kapelici, kjer imajo spravljeno strjeno kri sv. Januarija. Pravijo, da postane kri tekoča, ako svetnik usliši prošnje vernikov. Pri zadnjih molitvah kri ni postala tekoča in zato so prebivalci že prerokovali, da pride velika nesreča nad nje. Prerokovanje se je tokrat vresničilo.

Vzmemirjenje na borzi.

Newyorška borza je te dni zelo vzmemirjena. Delnice jeklenega trusta so padle v vrednosti predvečernjim in večeraj. Vsled izida volitev v Canadi so izgubile na vrednosti tudi delnice železniških družb.

V teku pol ure je bilo večeraj na newyorški borzi prodanih 260.000 delnic jeklenega trusta. Prodaja je provzročila vest, da je vlada zahtevala razdruženje trusta.

Draginjska razprava v deželnem zboru.

V nižjeavstrijskem deželnem zboru so poslanci ostro napadali bivšega trgovskega ministra dr. Weisskirchnerja, češ, da je izdal Avstrijo ogrskim agrarcem.

ČEŠKO-NEMŠKA SPRAVA.

Češki deželni zbor je izvolil permanentno komisijo za pospeševanje češko-nemške sprave.

Dunaj, 22. sept. Nižjeavstrijski deželni zbor se je takoj v prvi seji bavil z obstoječo draginjo in z izgrediv na Dunaju, ki so bili posledica neznosne draginje. Poslanci so ostro napadali bivšega trgovskega ministra dr. Weisskirchnerja in mu očitali, da je izdal Avstrijo ogrskim agrarcem. Njegovi razlogi zoper uvoz argentinskega mesa niso tehtni dovolj. Ogrska ima pravico ugovora proti uvozu argentinskega mesa samo z veterinarpolicijskega stališča.

Pospeševanje češko-nemške sprave.

Praga, 22. sept. Češki deželni zbor je izvolil permanentno komisijo, ki bo vodila pogajanja za češko-nemško spravo. Cesarški namestnik knez Thun si na vse načine prizadeva, da bi dosegel to spravo.

Amerikanski vojaški ataše na Dunaju odlikovan.

Dunaj, 22. sept. Cesar Fran Josip je podelil amerikanškemu vojaškemu atašeju majorju Allaire svojo sliko s podpisom. Major Allaire zapusti Dunaj. Njegov naslednik je stotnik Walter B. Cotchett.

NEMČIJA V DENARNI ZADREGI.

Banke iščejo posojila.

Nemške banke so ponudile 6½ od sto za enomesečno posojilo newyorškim bankam. To jasno priča, da so nemške banke v veliki denarni zadregi in da v svojem obupnem stanju ponujajo visoke obresti.

Velike mednarodne banke so posredovale pri newyorških bankah. Nemčija potrebuje denar do 1. oktobra, ker ima takrat velika plačila. Banke hočejo imeti \$40.000.000 posojila.

Najprej so ponudile berolinske banke 4½ od sto, in ker niso dobile denarja so ponudbo zvišale na 6½. V Berlinu so celo banke obljubile 7 od sto za štirinajstredneno posojilo.

Z ozirom na to vest, ki smo jo povzeli po angleških listih, se sva rito Slovenci, da ne zaupajo agentom in posredovateljem, ki imajo posla z nemškimi bankami, stvar je resna. Nemčija stoji pred denarnim krizo in naši rojaki naj v svojem lastnem interesu ne pošiljajo denarja preko bank v Nemčijo, posebno ne brezjavno. Tudi v kranskih nemških denarnih zavodih ni denar varen, ako nimajo zadostne garancije. Nemški denarni zavodi so vsi med seboj v zvezi in posojujejo drug drugemu denar. Prav lahko mogoče je, da imajo kranski Vsenemci denar naložen v nemških vrednostnih papirjih. To bi bilo slabo v slučaju krize. Ven z denarjem iz nemških denarnih zavodov.

Žrtev zrakoplovstva.

Elmira, N. Y., 22. sept. Zrakoplovec Castellane, Curtissov učenec, je pri poletu na razstavi v Mansfield, Pa., padel s svojim strojem na tla in se ubil.

Francoski delavci na bojni poti.

Pariški delavci bodo priredili v nedeljo velike manifestacije proti draginji.

RUSIJA V MALI AZIJI.

Vsled štrajka na irskih železnica prete mesto Dublin pomanjkanje živil.

Paris, 22. sept. V Brestu se boje, da bode prišlo do delavskih nemirov, ker nameravajo delavski voditelji unionizirati delavce v ladjedelnicah.

Delavska zveza je naznanila, da bo priredila v nedeljo velik manifestacijski shod proti draginji.

Policijski načelnik Lepine je naznanil, da bo shod preprečeval in porabil najstrožja sredstva, da ga prepreči, nakar so delavski voditelji izjavili, da bodo shod vzel prepovedi prirediteli. Najbrže bo v nedeljo tekla kri v mestu.

Maroško vprašanje in Rusija.

St. Petersburg, 22. sept. Carjev zaupnik je dejal francoskemu poslaniku, da bo Rusija zahtevala priznanje svojih pravic v Mali Aziji, ako bodo vlasti, ki so podpisale dogovor v Algeirasu, odobrile konvencijo med Francijo in Nemčijo glede Maroka. Rusija ima v Mali Aziji velike gospodarske interese.

Italija grozi Turčiji. Okupacija Tripolisa.

Vsa italijanska mornarica je pripravljena za odhod v Tripolis. Poveljniki mornarice je vojvoda Abruzzi.

ZASEDANJE ALBANIJE.

Italija hoče izsiliti od Turčije, da pripozna njeno pokroviteljstvo nad Tripolisom.

Paris, 22. sept. — Poročila iz Rima pravijo, da je vsa italijanska mornarica pod poveljstvom vojvode Abruzzi pripravljena za odhod v Tripolis. Italija se je odločila bombardirati Tripolis in poslati 20.000 vojakov v evropske provincije Turčije, da prisili Turčijo, priznati njen protektorat nad Tripolisom in Nemčija in Avstrija baje podpirata načrt Italije. — Turčija se protivi italijanski zahtevi in se tudi pripravlja na vojno. To je menda samo manever, da izsili od Italije višjo odškodnino. V slučaju, da bi se Turčija ne udala, namerava Italija zasesti Albanijo in Macedonijo.

Cena vežnja.

Parnik od Austro-Americana proge

ALICE
odpluje dne 27. septembra 1911.
Vožnja stane iz New Yorka do:
Trsta in Reke \$35.00
Ljubljane 35.60
Zagreba 38.20
Vožnje listke je dobiti pri Fr. Sakser, 82 Cortland Street, New York.

O Pantaleon!

"Kako pa je to, da si zopet tukaj, ljubi Dominič?" me je vprašal moj velebrlj prijatelj Pantaleon, aviatik in kristjan, ko sva se srečala nenadoma v Celovcu.

Povedal sem mu, kako sta me preganila iz letovišča pasji tenorist Parizelj in basist Cefizelj. Briliko sem očital tovarišu, da me je zvalil na take limance.

"Oprostite mi, dragi Dominič," se je hitel opravičevati Pantaleon. "Lani ni imel Cepetaj nobenega psa. Obžalujem. Pa veš, kaj? Pojdi v Oehsenstadt na gorjenje Korokko. Poizkusi! Tam ti ne bo krati noben pes spanja. Župan je zagrizen sovražnik pasjega rodu in močan redar skrbi za red in mir v Oehsenstadt. Bival sem tam kaj pred dvema letoma. Divno! Nikjer nobenega kolesarja, nobenega turista, nobenega avtomobilista. Vse je tiho, tiho, tiho, kakor na luni. Ako imaš količkaj poslušna, boš lahko slišal, kako rase trava."

Poizkusil sem in se odpeljal drugo popoldne v pohvaljeni Oehsenstadt. Obšel sem vse mestice, pa nikjer nisem mogel dobiti sobice. Vse je bilo polno tujcev. Vendar je bilo tiho in mirno v Oehsenstadt, kakor bi domačini in gostje res poslušali, kako rase trava, Zvečer sem vendar našel stanovanje pri mladem zakoncem paru. Poparjen od prve neareče, sem plačal pa le za teden v naprej. Hišnemu gospodarju je bilo ime Peda (Peter). Ta Peda je imel tako bujno razvito golšo ali krof, da bi bil lahko dal še dvema drugima kaj od svojega bogastva ne da bi trpela njegova telesna lepota vidne škodi. Njegovi mnogo mlajši ženi je bilo ime Muizl (Miecka). Tajna tiha toga je bila zapisana na njenem ogorelem obrazu. Prejkone je mlado ženo hudo peklo, da nima tako lepega krofa, kakor njen mož Peda.

Sobica mi je bila prav povšeči. Oprava, posteljno perilo, vse je bilo jako čedno. V hiši ni bilo slišati žive duše. Ko sem se vrnil po noči iz gostilnice, sem šel takoj spat. Dremal pa nisem še pet minut, in že sem zaslišal mile glasove žalujočega dojenčka.

"Ue, ue, uee!" se je jokalo de v omemir in Muizl ga je tolažila: "Pš, pš, pš moji zlati Pimperlempamperle!"

Zaprl sem okno. Še vedno sem ališal tožbe, nedolžnega črvčka. Zlezel sem pod odejo, si navadil blazine, obleko in kovčeg na glavo, se potil kakor doktorand pri rigorozu, škripal od jeze z zobmi, ali vse ni pomagalo nič. Zamašil sem si ušesa z rokama, toda omagal sem kmalu. O Pantaleon!

Prižgal sem svetilko. Hvala bogu, v kovčegu sem imel knjigo. Volkovo "Aesthetik des Tragen". Ker ni bilo ne voska ne vate, sem si ovil glavo z rjuho kakor s turbanom in tišal ušesa z rokama. Oh treh mi je pošel petrolej. Odvezal sem si turban in zopet sem slišal dete. Ko sem bral, je Pimperlempamperle menda molčal ves čas, da je javkal zdaj zopet tako na glas. Napravil sem se in šel iz hiše, kjer je bil jok in škripanje z zobmi.

"Gospod, opozarjam vas, da ne kalite nočnega miru!" me je narahlil redar, ko sem rahlo žvižgal po mestnem trgu. Bil je kratek in močan dedec. Polovico krofa je imel pod uniformo, polovico pa pod milim nehom.

"Saj bo skoraj beli dan, gospod redar!"

"Pri nas traja noč zjutraj do sedmih, ko se zbude gospa župninja. Zakaj pa ne greste spat?"

Ponudil sem mu cigareto in mu razodel, kako me je pregnal Pimperlempamperle. Smilil sem se do brosrčnemu možu; dovolil je, da sem ga spremljal po mestu, in po kadil mi je vse cigarete. Šele ko je videl, da nimam nobene več, se je poslovil sočutni varuh slavne Oehsenstadtla.

Sam sem taval po mestni okoliščini. Bilo je krasno jutro. Ali nisem mogel uživati, ko sem bil tako zaspan. Ob sedmih sem se vrnil v hišo žalosti.

"Vaš otrok pa joka vso noč!" sem nejevoljno dejal mladi mami.

"Vso noč poka," je potrdila Muizl ponosno. "Oh, tako je živ moj Pimperlempamperle! Le malo daj mu zmanjka sape. Malo se odahne pa začne iznova. Joka pa nako noč, izpusti le malokatero. Prava pljučica ima, hvala bogu!"

"Ponočnjak bo," je godrnjal se Peda.

"Ali joka vaš Pimperlempamperle tudi podnevi?" sem vprašal mlado ženo.

"Podnevi pa ne. Podnevi pa samo breca, kadar ne ajčka!"

Šel sem počivat v veseli nadi, da ne bom slišal dojenčkovega breanja, ker otrok vendar ni pokovan. Zaspal sem okoli osmih. Ali kmalu me je zagnalo pokoncu. V nasprotni hiši je zabrenkalo na klavirju. O milijon satahov! Naglo sem oblekel hlače pa suknjo in stopil k oknu. V tem je nevidni umetnik marljivo žgčkal klavir. In zdaj se je oglasil ženski sopran:

"Ond hast Diamanten ond Baerlen —"

Zaprl sem svoje okno. Navzlic temu sem slišal vsak glas. Početkom je mijavkala pevka kakor tepena mačka, potem pa je tulila in divjala kakor šakal in glasovi so ji prihajali kakor iz želodeca:

"Ond hast misch zo Gro-onde gerischtae-ae-act —"

Naposled se je pokazala brezobzirna pevka pri odprtem oknu. Suha je bila kakor angleška miss. Tehtala je menda kakaj štirideset kil z obleko in zlatino vred. Takoj je zopet ščegetala klavir in mukala po notah.

Ko sem se obuval, oblačil in umival, sem snoval posebno zabojno pismo, namenjeno iskrenemu prijatelju, ki me je izvalil spet tako hinavsko v neprimliko. Le čakaj, Pantaleon!

Hitel sem v pritičje in vprašal Muizl: "Ali poje in igra ona gosposkična ves dan?"

"O ne!" je odgovorila Muizl. "Ona poje in igra samo popoldne. Popoldne do štirih pa gode njen brat na gosli, potem pa piska njena teta včas na okarino."

Prišel je gospodar Peda. Napel sem svoje poslednje moči in zastokal:

"Prosim vas, gospod Peda, ne site mi kovčeg do postaje! Odpotovati moram neutegoma. Dobil sem brzojavko, da ima moj preljubi strie v Celovcu oslovski kašelj. Moram k njemu, da me ne pozabi v testamentu!"

Ko eva dirkala z možem mimo pevkinega stanovanja, je stala postasna umetnica zopet pri odprtem oknu in meketala fortissimo: "Mein Liebschen, was willst du nosh mae-ae-ae-her?"

Premagala me je jeza. Odkril sem se pevki, ki mahal z robcem in ji zaklical: "Adieu, edle Baehsaengerin und Klavirkitzlerin! Adieu, adieu, adieu!"

Rado Murnik.

ČUDNO JEZERO.

Doslej se je vtisnilo titikaško jezero v Južni Ameriki vsakemu solarčku v spomin zaradi svojega čudnega imena. Čim bolj ga pa raziskujemo, tem zanimivejše postaja. Izredna je že obsežnost in nadmorska višina titikaškega jezera: 8000 kvadratnih kilometrov meri, torej skoraj toliko kot kranjska dežela od Belegra do Črnomlja in Senožec do Kamnika. 3800 metrov leži nad morsko gladino, torej je izdatno višje kot Triglav. Jezero ima vse polno zalivov, ki so bogato okrašeni s tropičnim rastlinstvom. Na nekaterih mestih je silno globoko: globočina dosega do 282 metrov. Dno je pokrito z drobnim peskom brez sledov organskega življenja, dasi živi v jezeru med drugim deset vrst rib in deset vrst dvoživk. Izprva so domnevali, da so ribje vrste, ki žive v titikaškem jezeru, morske ribe, in da je jezero samo ostanek morja iz časov, preden se je morje pogreznilo na doseganje gladino. Novejše preiskave pa odvrčajo to domnevo. Pač pa se je pokazalo, da jezero hitro gine; vasi, ki so bile svoj čas zgrajene ob jezeru, so sedaj oddaljene po več kilometrov od brega. Ob nadaljnjem upadanju bo jezero izgubilo svoje odtoke, vsled česar postane slano. Živalstvo, ki stane v njegovih vodah, čaka pogin.

KUHARSKI IZPIT NEVESTE.

Iz Kristjanije poročajo: Norveški parlament, ki slovi zaradi svoje naprednosti v ženskih vprašanjih, se je večkrat pečal s tem, da bi bilo sklenjenje zakona odvisno od mnogih predpogojev. Sedaj se pečajo norveški poslanci z načrtom, uvesti posebne izpite, ki jih morajo položiti neveste predno se poročijo. Vsaka nevesta, ki hoče stopiti pred oltar, mora dokazati državi, da zna šivati, prati in kuhati. Tozadevno preizkušnjo mora napraviti nevesta pred posebnim državnim uradom ne glede na starost in stan. Pred vsem poročajo norveški državni poslanci važnost na kuhinjo, kajti brez dobre hrane je težko mogoča zakonska harmonija.

Klerikalizem, liberalizem in socializem.

Slovenci smo čuden narod. Vedno pripovedujemo, da moramo v politiki delovati po načelih, primernih našim lastnim razmeram, ter da vsled tega ne moremo in ne smemo tako postopati kakor drugi narodi. Vzroka tej zahtevi, pravega vzroka, še nihče ni povedal, dasi se je mnogo govorilo, da smo majhen narod, da je naša kultura še mlada in kar je še več podobnih fraz. Vzlic tem trditvam pa vendar vidimo, da se razvijajo politične stranke pri nas prav tako, kakor pri drugih narodih, kvečjemu da prihajamo tudi v tem oziru radi nekaj let za sosedi.

Prav kakor drugod, je bilo tudi pri nas vse politično življenje dolgo razdeljeno v dva tabora: Liberalni in klerikalni. Obe stranki sta se sicer odevali posebej tudi še z belomodrorečim plaščem in radi kričali "Bog in narod".

Nikakor nečemo tajiti, da je bila narodna ideja v Slovincih, kakor v Slovanih sploh, nekdanj mogočna. In bil je tedaj tudi za njo čas. Umevno je tudi, da se je slovenski narod v svojih mladeniških letih za to, kar imenujemo ideale, bolj razgreval, kakor je bilo za praktično življenje potrebno. Saj je doba mladosti res doba entuzijazma in kako bi zamislili narodu-mladenčiču, da vpliva na njega najbolj doneča pesem, vihrajoča zastava in gromka beseda! — A te zunanosti, katere človeški um po njegovi naravi zavzema, vendar same niso plodne, od njih nam ni pričakovati šada. Za življenje je potrebno delo in nikarkršni idealizmi nam ne nadomestijo resnega dela. Ročice in vijolice v vrtu in na polju nas veselo, a potrebnejše kot one je žito in sadje.

Prišel je tudi za slovenski narod čas, ko je sezul otroške čevlčke, in glej! Ko se je hotel oprijeti dela, je moral spoznati, da smo tudi Slovenci ljudje kakor drugi, da nam ne kaže in nam ni mogoče sedati okoli slovenskih krajev kitajskega zadu, ki naj bi nas ločil od drugih zemlj in od drugih narodov. Kar je vplivalo na razvitek vsega ljudstva, je postalo merodajno tudi za nas. Kakor drugod, sta se porodili tudi pri nas — liberalna in klerikalna stranka.

V letih okoli in po osemindesetdeset je bil liberalizem za vs Avstrijo res ideal. Svoboda! Kako je ta beseda oživljala v težki jarem vkleenjene, trpinčene naroda! Svoboda! Ves svet jo je pričakoval, nadejal se je od nje rešitve. No, liberalci, ki so preselili to žlahtno rastlino v svoje grede, niso nikdar vedeli, kaj je res svoboda. Zahtevali so jo pač — za sebe in za svoje blaginje. Narod pa, ki je za njo svoj kri prelival, so podlo izdali, narod, ki je šel za buržoazijo na barikade in v ječe, ni nikdar očutil svobode in njenih plodov. Narod propada v gnotni bedi, v katero ga je pahnil malik našega časa — kapitalizem!

A klerikalizem? On se je boril proti liberalizmu, ne zaradi njegovih grehov, temveč zaradi svoje lastne koristi. Klerikalizem je ugonabljal vselej in povsod svobodo, če je le mogel. Ljudska zgodovina je polna strahot, katere je klerikalizmu vpisati na rovaš. Njegovo glavno stremljenje je, nadvlada duhovščine v vseh javnih zadevah, njegova vroča želja je, obnovljenje tistih časov srednjega veka, ko "grmade so svete plamete". Zato hoče dobiti klerikalizem državo in šolo v svoje roke in vsa njegova borba je naperjena glavno proti napredku in omiki.

V boju, ki se je vnel med liberalizmom in klerikalizmom, od katerih je zmagoval sedaj ta, sedaj oni, je pa vedno trpel narod, na katerega ne ena stranka ni mislila. A glej! Nekega dne se je povsem naravno porodila vsled prežalostnih razmer, v katerih se nahaja delavno ljudstvo, nova ideja: Socializem!

Vsi ljudje smo enaki, vsem pripadajo enake pravice, vsi morajo izpolnjevati enake dolžnosti. Vsi morajo delati, ker brez dela nihče ne more živeti. Za delo pa mora tudi vsakdo dobiti pravično plačilo. To je bila podlaga znanstvenega socializma, kateri je bil kmalu prestavljen tudi na politično polje.

Ideja je prišla tudi k nam. Saj smo tudi mi trpinji — cel narod

trpinov! In tlačeni sloji so se je jeli oklepali, ker so spoznali, da je v njej rešitev. Stare stranke so pa vzrojile, kajti tudi one so spoznale, da jim postane socializem nevaren, čim ga narod spozna. In zato ga pobijajo z vsemi sredstvi, katerih so se v korumpirajočem boju privadili. Zato ga obrekujejo in tako ga mislijo zatreti.

Zaman! Socializem mora izvršiti zgodovinsko nalogo in izvršil jo bo. On mora rešiti trpince iz o-kov gnotne bede, on mora priboriti pravice vsem ljudem. Socializem je ideja trpinov in zato je njegova zmaga gotova.

Od nas samih pa je odvisno, kdaj za zmaga. Prej, ko se ga vsi oklenemo, prej pride solnce tudi pred naša vrata. "Zarja".

Kam sedaj?

Spisal F. Ernin.

Bilo je krasnega poletnega večera. Solnce se je že skilo za gorami, oklepajočimi prijazno dolinico, in na nebu je blestela prelepa večerna zarja v polni svoji krasoti.

Po cesti, glej, bliža se ti potnik — tujec. Z obličja njegovega čitast marsikatero bridko uro, ki mu jo je bilo prestat, in natančnejše opazovanje kaže ti se kakor otroka, ločenega od doma, "Rejenčka Janeza", kakor so ga vaščani nazivali; kajti, ko mu je, petletnemu otročičku, nemila smrt ugrabila ljubo mater in ko je leto pozneje se očeta spremeljal k zadnjemu počitku, tedaj so se usmili revne sirote bogati Travikovi in ga vsprejeli v svojo oskrbo. Dobro se mu je godilo, a občutil je vendar, kako grenak je tuji kruh. Obiskoval je skupaj s Travikovo hčerjo — svitolsko Ernesto — šolo ter se jako pridno učil. In ko je ob koncu zadnjega leta prinesel domov dobro spričevalo, tedaj so sklenili Travikovi, da postane njih Janez "gospod".

Rečeno — storjeno. Bližali so se dnevi ločitve. S solzami v očeh se je poslavljaj Janez od znancev in prijateljev. Najtežje pa mu je bilo slovo od Erneste, najdražje mu prijateljice; kajti z njo je največ obvečal, le njej je vse zaupal. Toda, kruti bič je počil, se en ovinek — in izginil jim je izpred oči.

Bil je v mestu sam — zapuščen. Nihče se ni zmenil zanj, nikomur ni mogel potopiti svojega gorja. Toda spomnil se je svojega cilja in premisljal je... Zamislil se je nazaj, pogledal je naprej. Da bi se vrnil, to ni bilo možno; cilj pa je težak. Toda sklenil je on, sklenili so drugi in zato — zgoditi se mora.

Tako je premišljeval, tako sklenil in leta so tekla. Minilo jih je osem — in sedaj...

Po cesti stopa — upaden, shuššan. Ozira se okrog. Pred njim stoji že obzidje, sveti se mu naproti križ, gre dalje in obstoji pred kupom zemlje, poraščenim z gosto travo. Čas mu je zbrisal z marsikaj iz spomina, a kar mu je najdražje, to mu je še ostalo — grob staršev. Solze so se mu vile po koščenem obrazu — zjokal se je nad zapuščenostjo tega kraja, pripognil se je in molil.

"Čisto sree, nepokvarjeno, pri-nakam vam v dar, ljubi starši, iz tujine. Vam je bilo udano, se ko sem bil otrok, in za vas bo bilo še znanaprj. Pri oltarju me gotovo Bog usliši in se vas usmili."

Vzdihnil je in šel dalje.

Kmetič, z motiko na rami, vračajoč se s polja, je vzel pipo iz ust, se odkril in pozdravil — tujca. Nihče ga ni poznal. Tam na trgu igrali so se otroci, a ko se jim je bližal neznanec, tedaj so se vsi naenkrat razkropili in plaho poskrili.

Obstal je pred visoko hišo. Bila je Travikova.

Nasproti mu je prišel pes in ta je začel, zagledavši tujca, lajati nad njim, dokler ni prišel gospodar. Toda, kako je ta ostrmel, ko je po dolgem trudu spoznal pred seboj svojega rejence Janeza. Sprevel ga je v hišo in veselje je zavladalo, ko so se zbrali vsi do-maćini krog njega. Vsakdo je hotel prvi z njim govoriti. Le Ernesta, ki je med tem časom postala že učiteljica, ostala je za drugimi in težko ji je bilo pri srečanju.

Kakor blisk raznesla se je po vsej vasi novica, da se je vrnil domov Travikov Janez. Vse ga je hotelo videti — vsakdo se pomeniti z njim; kajti z bodočim "gospodom" govoriti bilo je nekaj častnega za nje.

Toda bilo je pozno in Janezu

je bilo treba počitka. Odšel je v svojo nekdanjo spalnico, ki je bila poleg Ernestine. Toda zaspati ni mogel. Naslonil se je na okno in zrl tja v nemo noč.

Nebo je bilo posejano z nešteto vilnimi zvezdicami in okrog njega se je vil bel pas. Tam — ob stal mu je pogled. Cesta se razdelja v dva dela. "Če hočem dalje, kam naj grem?... tako je pre-mišljaj. A tam, kjer se cepi cesta v dva dela, zagledal je dvoje jas-nih zvezdic. Svetile so se bolj ne-god druge in — sledil jim je...

In tedaj se je spomnil, da ne gre proti prvotnemu cilju. Ali to ga ni odvrglo. Stopal je dalje, prišel je k — nji.

Njej se je pridružil, njej se — posvetil...

Kako naj prenašamo sv zakon?

Železna, zamrežena kletka: no-tri samica in samec. On, melan-holici in resigniran, ona stresa omrežje besno in predrzno. Se ji-ma li kedaj posreči, da zapustita to kletko? Bosta li kedaj v stanu zlomiti železne palice in dospeti na svobodo? Zakaj pa ne? Omre-žje je pač tako tanko in krhko, tako na lahko skupaj spojeno! Ni-treba drugega, nego gole volje.

V trenutku, ko se začneja stresati palice, se smatra kletko kakor svet, v trenutku, ko ne čutimo v zakonu več veselja, sreče, radosti, marveč zaduhlo, pusto vsakdanje življenje, potem je sklad vsaki-sebi, potem je zakon ločen. Zdi-se, da ni nič lažjega nego to. In vendar — je to jeden najtežjih problemov naše družbe, na kateri boluje in ki ga ne more rešiti.

"Strašila zakona čuka, odločno in grozno na razpotjih", pravi duhoviti angleški esazist R. A. Stevenson. V manje-tragični obliki je izrazil to misel L. Tolstoj: "Odnosaji med obema spoloma iščejo nove oblike, stara razpada v kose." V tem si je namreč večina modernih ljudi edina, "da stara oblika zakona razpada v kose". Stara oblika je bila v star-rih časih gotovo primerna oblika. Patriarhalna sestava družbe, rodbina kakor središče socialne-ga reda, kakor država, zastarele oblike gospodarske produkcije, vse to je dajalo zakonu znak, ki ga je ohranil do dandanes. Govo-ri se o "modernem zakonu" v na-sprotju z bivšo zgodovinsko obli-ko. Kakor da bi bil "moderni za-kon" kaj drugega, nego stari? Oblika ni postala druga, "moder-neja", marveč — ljudje. Možki od danes ni več "gospod stvarje-nja", neomejeni, absolutni gos-podar v svojem kraljestvu. Žen-ska se je uprla proti temu stolet-nemu absolutizmu in odločno za-hteva svoje lastne pravice. Žen-ska stremi po popolni emancipa-ciji na političnem in socialnem polju. Zahteva izenačbo z možki-mi. Emancipacija pa se ne tiče problema zakona. Gotovo, gos-podarska neodvisnost, politična in pravna samostojnost ženske bi zboljšala njeno stališče v rodbini, bi jo radikalno spremenila. Toda temeljni problem zakona, ki je: kako naj se dva človeka zvezeta za življenje, ne da bi se bolesto ob-čutila vezi te zveze, ne da bi se jih moglo razbiti, to vprašanje ne more rešiti tudi reforma socialne zakonodaje ženski v prilog.

Da, zelo lahko je celo, ustvar-jati oblike na eno ali drugo stran. In takih v resnici tudi ni manj-ka. George Meredith, v minu-lem stoletju umrli ugledni angle-ški romanopisec, je nekdanj pred-lagal takozvani "zakon za pos-kušnjo". Po teoriji omenjenega romanopisca bi moralo pred prav-im doživotnim zakonom biti namreč kakih pet let za poskuš-njo, ki ne obvezujejo k ničemer, ki tvorijo le predigo zakona. Sa-moobsebi umevno, je ta načrt ab-surd. Marsikatera ženska bi se na ta način vse svoje življenje možila za poskušnjo, dokler je ne bi nikdo več hotel. V ne-kem antropološkem zborniku je neki "učenkjak" (bil je menda celo profesor) predlagal, naj se zakon kakor institut sploh odpravi, pred vsem pa skupno življenje o-bel spolov. Mesta — je predlagal omenjeni "učenkjak" — naj se razdele v dva dela, v mož in ženski. Možki in ženske naj žive takorekoč v kasarnah. Čez dan se ne bi imeli videti, le ponoči se o-tvorijo kasarne — da človeštvo nagloma ne pogine...

O zakonu se je pisalo mnogo, zelo mnogo. Pametnega in neum-nega, praktičnega in nespretnega. In končno se vračajo zopet

Avstr. Slovensko
Ustanovljeno

Bol. Pod. Društvo.
16. januarja 1892.

Sedež: Frontenac, Kans.

GLAVNI ODBOR:

JOHN BEDENE, glavni predsednik.
MARTIN OBRZAN, II. glavni predsednik.
LEO BROMEK, glavni tajnik.
BLASUS MOREJ, glavni blagajnik.
ALOIS SLAPSCHAK, glavni zapisnikar.

NADZORNI ODBOR:

PONORAC JURSCHE, Mineral, Kans.
FRANK AUGUSTIN, Mineral, Kans.
FRANK STARCHICH, Frontenac, Kans.

GOSPODARSKI ODBOR:

FRANK MAUSER, Frontenac, Kans.
PETER WINSBERGER, Pittsburg, Kan.
CHARLES STARINA, Mulberry, Kans.

POROTNI ODBOR:

JOSEF SVATTO, Woodward, Iowa.
FRANK PREMKE, Cherokee, Kans.
FRANK SETINA, Yale, Kans.

nazaj k stari obstoječi obliki. Zdi-se, da je to edino možna, edino primerna oblika. Danes gre ma-nje za vprašanje, kakšen naj bo zakon, marveč "kako naj se ga prenaša", kako naj se dvema svo-bodnima osebam olahča, da drug z drugim skupaj živita. S tem ne-koliko filisterskim problemom se bavi duhovita knjižica angleške pisateljice Maud Braby: "Moderni zakon in kako naj se ga pre-naša". Gospa Braby se noče ba-viti z velikimi vprašanji. Dopus-šča sicer različna "reševanja" zakonskega problema, jih kriti-kuje z ostrim dovtipom, se pa da-lje ne briga za nje, ne išče nika-kih novih oblik in reševanj. Pu-šča v veljavi staro obliko in hoče le pokazati pot do sreče v tem za-konu. Zakona nikakor ne smatra kakor nekaj romantičnega. "V zakonu se ne rabi množice lepih čustev, ista ne koristijo ničesar", pravi motiv enega poglavij omenjene knjižice. In pisateljica destavlja: "Najbolji svet, ki se ga zamore mlademu paru dati na dolgem, ravnem in prašnem potu zakona, je: "blaženi tisti, ki ma-lo pričakujejo". Drugi svet je: Skušajte uresničiti svoje ideale, ako pa doživite poraz, prenašajte ga filozofično. Težko je živeti s kom, ki ima idealno misel o nas; v nas vzbujta brezobzirno željo, naj bomo čim možno slabi... Vse zakonov se je ponesrečilo radi te-ga, ker je drug od drugega pre-več pričakoval, nego pa s kakimi pregrehami ali zmotami. Na dru-gi strani moram ponavljati, da je najvažneje v zakonu medsebojno spoštovanje. Menim, da se zamo-re živeti v zakonu tudi brez lju-bezni prav srečno, ako je minul

ogoj in zaljubljenost mladosti; toda brez spoštovanja se ne more biti drugo, nego nesrečnim..."

Kako se vidi, se moderne žen-ske precej zožile svoje ideale. Ne sanjajo več o princeih v pravljicah, o vitezhih, o romantiki. Po-stale so bolj resignirane, hladne-je, pametneje. Bode li s tem za-kon znošljiveji?

PRIPOROČILO.

Slovenec in Hrvat, kateri po-tujejo v AQUILAR, COLO., priporo-čamo

SALOON, RESTAVRACIJO in PRE-NOČIŠČE

g. J. MUSGRAVE.

Poslovodja: rojak Frank Pozerl.

(v sob 20-12-10—20-12-11)

THE LACKAWANNA.

Najpripravnejša železnica za potnike namenjene v Evropo. V neposredni bližini transatlantskih parnikov. Prevoz potnikov in prtljage zelo po ceni.

THE ROAD OF ANTHRACITE

Najkrajša pot v Buffalo. Direktna pot v Scranton in preniogove okraje.

Med New Yorkom in Buffalo vosi vsaki dan v vsakej smeri po pet vlakov; Med New Yorkom, Chicagom in zapadom vsaki dan štiri vlaki; Med New Yorkom, St. Louisom in jugozapadom, dnevni promet; Med lokalnimi točkami priročen in pripraven promet.

Nadalje informacije glede vož-njih cen, odhoda in prihoda vlakov itd., se dobe pri lokalnih agentih ali pa pri

George A. Cullen, glavni potniški agent
90 West Street, New York.

Velika zaloga vina in žganja.

Marija Grill

Prodaja bela vina po 70c. gallon
črno vino po 50c. "

Brozjak 4 galone za \$11.00
Brijačev 12 steklenic za \$12.00
4 gal. (sodček) za \$16.00

Za obilno naročbo se priporoča

MARIJA GRILL,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

Kakovost kave
sodi se napram okusu, vonju in barvi.

FRANCKOVA ČIKORIJA
glasovita primes kave

je ta skrivnost te kakovosti

FRANCK
TRADE-MARK.

vonja in barve.

Vi zamorete vedno dočeti izvrstno kavo finega okusa, z primešanjem Vašej kavi

FRANCKOVO ČIKORIJO
te glasovite primesi kave.

Zahtevajte od Vašega grocerja Franckovo Čikorijo v štirivoglatih zavitkih.

Vsak zavitek opremljen je z našo varstveno znamko malinček za kavo.

Heinr. Franck Soehne & Co.
Amerika podružnica, Heinr. Franck Soehne
V LUDWIGSBURG, NEMŠKA.

FLUSHING, NEW YORK.

Od Leona XIII. do Pija X.

Francoski publicist Jean de Bonnefon, ki je vsled svojih mnogoletnih zvez z rimskimi cerkvenimi krogi eden najboljših poznavalec vatikanskih razmer, je povodom zadnje težke bolezni papeža Pija X. priobčil v pariškem "Journalu" jako zanimiv članek, kateremu smo posneli naslednje podatke:

Razloček med papežem Leonom XIII. in med papežem Pijem X. je velikanski.

Se vidim Leona XIII. bledega, tankega, mrzlega na papeškem nosilem stolu; izgubil se je v papeškem oblaku, iz katerega je njegova dolga roka visela kakor meč, roka, ki je blagoslovljala s cesarsko zapovedajočo gesto.

Ta brezkrvni stariček je bil izvoljen leta 1878., ker so hoteli kardinali po dolgem vladanju Pija IX. prav kratko vladanje in ker je Eminence Pecci izgledal kakor da je na koncu s sapo, izbran vsled dolgega čakanja na poudžinski skali. A Leon XIII. je vladal 26 let; pokopal je vse kardinale, ki so ga izvolili, izvezmi enega, ki se živi, namreč Eminence Oreglia. Leon XIII. je prestavil os papeštva. Uveljavil je svojo dušno oblast pri nekatoških državah. Nasprotniki so ga bolj obendvali, kakor verniki. Sijaj funkcije ni zadušil osebnega sijaja papeštva. Kadar je bila Evropa zrelo najmanjše njegove kretnje, mislila je pri njem manj na papeža in bolj na vladarja.

Leon XIII. je vedno nemirno iskal pritrjevanja diplomatov. Pogovorom s poslaniki je dal prednost samo pogovorom s kralji. Kardinal Rampolla — molčeci mož, ki je Leona preživel — je rekel nekega dne: "Če bi prišel predsednik francoske republike v Rim in bi ne obiskal Njegove Svetosti, bi bil to za papeža smrten udarec."

Dokler je živel Leon XIII., ni so prišli francoski prezidenti v Kvirinal (kraljevska palača v Rimu). Čim je Leon XIII. umrl, je poglavar francoske države obiskal italijanskega kralja, a po izjavi nekega kardinala: "Pij X. tega niti zapazil ni."

Mislil, da ne ponižam osebnosti mrtvega papeža, če povem doslej neznanu anekdoto.

Največje veselje in največji uspeh Leona XIII. je bil obisk, ki ga je Viljem II. napravil v Vatikanu. Cesar, poglavar luteranske vere, pred nogami starega, belega duhovnika! Kakšen uspeh! Bil je dolgo pripravljani, negovan kot sladki sen in se je uresničil kot plod pogajanj. Znano je, da se je Leon XIII. s svojim umevanjem politike in s finostjo svojega duha cesarju Viljemu zelo prikupil. Ni pa znano, da je Leon XIII., preden je sprejel svojega gosta, trdnjastkrat premenil prstan. Ko je poskušal s prstanom, ki ga je daroval suftan s safirom, ki je bil spomin na Leona X., z rdečastim diamantom, ki ga je ljubil Gregor XVI., si je papež izbral navaden zlat prstan z navadnim kamnom, v katerem je bil urezan čoln in nit za trnik.

Tudi je bila dolga razprava glede robea od čipk. Leon XIII. je med pogovorom rad vleknil niti iz najfinejših čipk in pripoveduje se, da je pri nekem burnem pogovoru popolnoma raztrgal svoj robea.

Pri sprejemu Viljema II. papež tudi ni pozabil na izbero tabakere. Dal si je predložiti celo zbirko in je izbral zlato, z demanti okrašeno tabakero, ki jo je cesar Napoleon I. daroval papežu Piju VII.

Ta skrb za posamičnosti, to pontifikalno gigrstvo, ne zmanjšuje moza. Teh potez ni prezreti pri njegovem portretu.

Pij X. ni nikoli izbiral prstana. On nosi svoj prstan kakor znak šarže in svojo šaržo opravlja kot dolžnost.

Zgodovina ne bo našela mnogo papežev, ki bi vsled svoje, četudi nepričakovane izvolitve trpeli. A nobeden ni sprejel tujare z večjim strahom, kakor kardinal Sarto.

Kot patrijarh v Benetkah, je živel po krščanski misli, zaničujoč svet in je izpolnjeval vse dolžnosti svojega dostojanstva in pobožne vestnosti.

Nekega dne se je udeležil obeda pri princezinji X., ki slovi zaradi svojega katoliškega delovanja. Pogovor se je zasukal na literaturo, a patrijarh ni zinil nobene besede. Po obedu ga je eden povabljenec vprašal: "Kaj pa Vaša Eminenca misli o pogovoru pri obedu?"

"Oprostite," je odgovoril kardinal, "ali jaz nisem nič poslušal, jaz sem molil rožni venec."

Pij X. je ohranil tudi kot papež svojo osebno ponižnost. Ampak neomejeno zaupanje ima v pomoč svetega Duha. Kar reče, kar stori, vedno je prepričan, da njegova oseba ne pomeni nič pri njegovih besedah in pri njegovih dejanjih. Vse stori nezmožljivost njegove funkcije.

Celih deset let je Leon XIII. svojega državnega tajnika sprejemal po dvakrat na dan, a ne enkrat mu ni prizanesel s popolnim ceremonijem: moral je dolgo čakati, pokleknil in poljubiti roko. A mnogokrat so nasveti kardinala Rampolle postali volja papeževa.

Nasprotno pa Pija X. hudo bole časti, ki mu jih izkazujejo kardinali. Sam jih dviga in jih z zastarelo vlnudnostjo prosi, naj se vsedejo. Kar ponižuje se pred njimi. Ampak nasveta ni še sprejel nobenega. Skoro nikoli ne vpraša kardinalov za njih mnenje. Na finega Leona XIII. je imela njegova oklica mnogo več vpliva, kakor na ponižnega Pija X. Vzrok je jako priprost: Pij X. je počasen in dober, ampak silno nezaupečen in se zanaša popolnoma na razsvetljenje z neba. Leon XIII. je polagati večjo važnost na človeške kalkulacije in je hotel prej slišati vse glasove tega sveta, predno je določil, kaj naj mu sv. Duh svetuje.

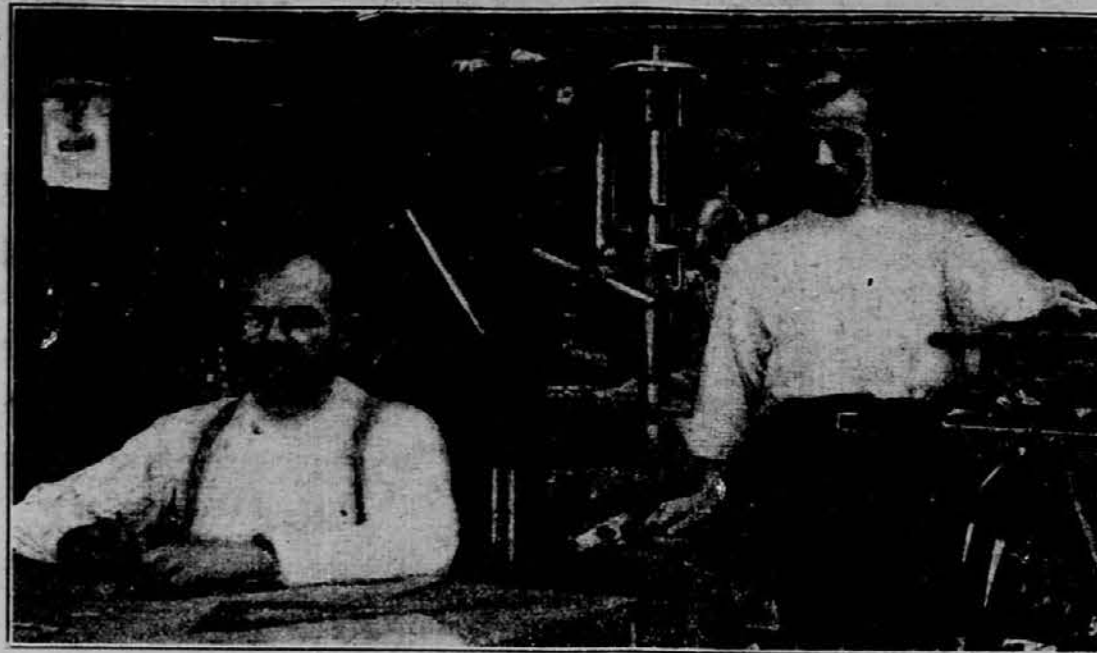
Leon XIII. se je celo svoje življenje pripravljaval, da postane papež. Pij X. ni nikdar povzdignil svojega pogleda od tega keliha, čigar grenkobe se je bal. Velika ljubezen Pija X. so bile Benetke, tiste njegove Benetke, mesto brez prahu, z mirnimi vodami, z morjem onstran lagun, z večernim vetercem, s spoštljivo se obnašajočimi gondolirji in z delavci, ki so slabo oblečeni, a radi poklekajo.

Ko je bil patrijarh v Benetkah, sem mu bil priporočil po nekem Benečanu, bivajočemu v Rimu. Po navnih in šarmantnih vlnudnostih in po dolgem ugibanju, kam bi položil moj klobuk, ki mi ga je bil iz rok vzel, me je kardinal izpraševal o najinem skupnem prijatelju. O prebivanju v Rimu je govoril kakor o davnem, a sovravnem prganstvu, ponavljajoč: "Uboji mož, ubogi prijatelj! Kako mora biti nesrečen v tem nezdremem mestu." Zapisane besede ne morejo pokazati, s kakim studom in zaničevanjem je takratni beneški kardinal imenoval Rim nezdremo mesto.

Vpraševalo se je že, če kardinal Sarto, potujoč iz Benetk na konklave ni spoznal, da bo mogoče on izvoljen. Resnica je, da je italijanska vlada že dolgo časa pripravljala ta uspeh cerkvenemu knezu, ki je v Benetkah pozdravil italijanskega kralja kot katoliškega vladarja. Giolitti se je dolgo trudil s posredovanjem Avstrije. Kardinali — nadškofje italijanske, ki so pogostoma v stikih z vladjo, so bili opozorjeni na beneškega patrijarha, lahko se reče inspirirani. Eminence Sarto je to vedel; tudi njegove sestre so bile podučene, kajti molile so mnogo, da bi njih brat ne bil izvoljen za papeža. Toda kardinal Sarto ni verjel, da bi te človeške kombinacije mogle imeti kak uspeh v konklavu. On tega tudi se danes ne verjame in njegova moč izvira iz neomejene prepričanja, da je bil edino na nebesko intervencijo izvoljen za papeža. Kar se tiče voznega listka iz Benetk v Rim in nazaj, ki ga je bodeč papež Pij X. takrat kupil, je to storil zaradi pomirjenja svojih preplašenih sestra, tistih sestra, ki ga niso nikoli zapustile in ki so pletle novice pri nekem oknu beneške palače tudi če je bilo kako posvetovanje, v na vzočnosti svojega brata in prelatov. Monsignor Bressau, papežev zvesti, neinteresirani in vdani prijatelj, pripoveduje pogostoma, da bi bil novi papež skoro umrl od žalosti, ko je po kronanju spoznal, da je za vedno prostovoljno zaprt v Vatikanu. Ta bolelost je postala mirna in molčeca; papež jo nosi, kakor kako dolžnost. Toda v detajlih življenja ni Pij X. nikoli sprejel navad svojega dostojanstva.

Redovnice svete Neže, ki imajo blizu Rima svoj samostan, tkejo in šivajo same iz volne svojih ovac beli talar za papeža; vsako nedeljo pošljejo papežu nov talar. Navajene brez dvoma na heraldično suhega Leona XIII., šivajo te vrle device talarje, ki imajo preozke konce rokavov. To ženira papeža močno, toda nikoli ni pustil, da bi se o tem nedostatk obvestile redovnice. Papežev se stre popravljal talarje.

IZUMITELJ IN GRADITELJ ZRAKOPLOVA "FULTON."

Bruno H. Schmidt.

Henry P. Mertel.

Tudi za svojo mizo se Pij X. ne upa nič zapovedati; udano užiiva jedila, ki mu nikakor ne ugajajo, a uživa jih iz bojazljivosti pred kuharjem. In ta mož se ne boji, uničiti skofe in stresati kardinale.

Razne zanimivosti.

O SMRTI IN UMIRANJU.

Povodom vseučiliške slavnosti v Berlinu je predaval profesor Fridrik Kraus o smrti in umiranju. Njegov govor je bil globoko razmišljen in pretresujoč. Profesor Kraus se je postavil na stran onih, ki vidijo v smrti in umiranju notranje organske procese in pravijo, da je vse življenje neprestano umiranje in neprestano nastajanje. Tvarina iz katere se zgradi organizem, se neprestano tvori in razkrajja. K sklepu svojega govora je omenil: Prijazna je smrt le, ko je pobesila baklo, prej nima smrt nič estetičnega. Tudi, kjer je smrt talažnica, naleti iz početka na gluha ušesa, ali pa jo pozdravi s trepetom. Marsikoga sem že pripeljal pred temna vrata, močne in slabe, videl sem, kako so se izgubljale njih vprašujoče oči v zijočem brezdnju in navadno mi je bilo lažje pri sreč, ko sem videl, kako so se pogrezali v megli, ki je legla na bolečine in jim zakrivala vse, tudi takozvani drugi svet.

DANES MENI, JUTRI TEBI.

Znani londonski gledališki ravnatelj George Edwards, ki je vodja gledališča Gayety, je nekoč rekel pri neki skušnji lepi, a nekoliko nerodni igralci: "Vi plešete kot slon; pojdite raje domov." O tej malo uljudni kritiki je čul tudi milijonar Frank Goffd. Posledica vsega je bila, da je muhasti milijonar lepo igralko poročil. Kot poročeno darilo pa je pripravil svoji nevesti lepo presenečenje. Na tihem je namreč pokupil vse akcije gledališča Gayety, ter jih podaril mladi ženi, ki more sedaj strogemu ravnatelju diktirati svoje želje. George Edwards je moral pač svojo odgovor vzeti nazaj in v bodoče bo nastopila v gledališču mlada umetnica, čeprav pleše po mnenju ravnatelja, "kot kak slon".

MESTO ŽENSK.

Nedaleč od Pariza je malo provincijalno gnezdo, v katerem ima ženski spol med prebivalstvom toliko pretežno večino, da moški skoro v poštev ne pridejo. To je namreč mestec Froissy v departementu Oise, v katerem skoro vse uradniške posle od magistratnega tajnika do pismonoše upravlja ženske. Poštarica v Froissyju je bila tudi ena pri predlanskem štrajku poštnih in telefonskih uradnikov, ki je kljub vsem dogodkom vztrajala v službi. Brozjavno službo upravlja jo v tem kraju tri dekleta. Na kolodvoru upravlja neka ženska službo postajenačelnika ter posluje tudi kot železničarska blagajničarka in čuvajka. Tudi mesto občinskega sluga je zasedeno od ženske. Nadalje upravlja posle javnega klicarja ki med ropotanjem bobna naznanjuje na uličnih vogalih imena novorojenih parov, tudi ženska. Da vodijo razne obrti v mestu ženske, večinoma vdove, je popolnoma naravno. V tem mestu so volili tudi žensko občinska upravo, a je prefekt volitve na podlagi obstoječih zakonov proglasil za neveljavne. Proti ženski vladateljnosti se pojavlja med moško manjšino huda reakcija, ki se je pred kratkim pokazala celo

v bojkotu brivnice s ženskim o-soljem. Ko pa je umna lastnica brivnice naročila iz Pariza brivskega umetnika, v čegar rokah je britev postala krvavi operacijski instrument, so se ubogi moški udali in sedaj jih zopet brijejo nežne ženske roke.

KDAJ JE NASTALA BESEDA SOCIALIZEM IN SOCIALIST.

Beseda socialist je bila baje prvokrat tiskana na Angleškem dne 24. avgusta 1838, besedo socializem pa je prvokrat zapisal J. Nicerces meseca februarja 1832. Ali bržkone so te besede starejše. Deville trdi, da je švicarski pastor Aleksander Vinck že 23. novembra 1813, v tedniku "Sejalec" zapisal stavek: "Oddeljujemo se, da se zopet združujemo; individualizem vodi nazaj k socializmu." O "socialistih" govori Fourier v svojem časopisu "La reforme industrielle" že 12. aprila 1813.

KOLIKO JE GOZDOV NA HRVAŠKEM.

Cela Hrvaška in Slavonija zavzema 4.215.552 ha prostora, od katerega odpade na gozdove 1.520.442 ha. Hrastovih gozdov je 336.434 ha., bukovih 1.019.842 in smrekovih 35.72 odstotkov. Največji lastnik gozdov je državni erar, ki ima 302.563 ha gozdov v vrednosti 61.444.000 kron. Ti državni gozdovi so imeli leta 1900, 1.356.000 kron dohodkov in 1.342.000 kron izdatkov, torej samo 14.000 čistega dobička. Največ se je izdalo za pogozdovanje, ki se je vršilo na veliko, in drago upravo gozdov.

AVSTRIJSKA EKSPEDICIJA V SAHARO.

Dunajski preiskovalec Afrike Oton Cezar Arthauer se je v šestih napotil, da odkrije se nepreiskane kraje srednje Afrike znanosti. Ves nenejški svet obrača pozornost oč v tega moža, kajti odločil se je za delo, pred katerim je že marsikomu upadel pogum, odločil se je, da pojde v saharke planjave, kam se ni stopila noga nobenega Evropejca. Računajoč na njegovo znanje, neustrašenost in na prirojeno mu zaupnost do ljudi, pričakuje mnogo od njega. Vse dosedanje ekspedije je podvezal tiho in na svoje stroške po jasno začrtanem programu. Za zadnjo ekspedicio pa so se zavzeli tudi širši učenjski in trgovski krogi, ki so obiskrbeni njegovo ekspedicio z vsemi potrebnimi predmeti, zlasti pa z živežem in zamenjalno robo s tamošnjimi domačini. Spremlja ga učenjak Reiter, strokovnjak za geološko, zoološko in botanično raziskovanje. Vkrca se je 14. julija na parnik "Andrasv" in je odpotoval čez Malto v Tripolis.

V LEVOVI KLETKI.

V francosko mesto Beaucair je prišel zverinjak, katerega največja atrakcija je bil vendar lev Cezar in njegov krotilec. Krotilec je med predstavo proglasil, da takoj izplača stotisoč frankov tistemu, ki gre namesto njega v levo kletko. Najprej se ni nihče oglašil, toda stotisoč frankov je lep denar. Naenkrat vstane v zadnjih vrstah neki mož in pravi, da bi si rad prislužil to lepo svoto. Krotitelj se je pa precej prestrašil tega neljubega konkurenta. Misli je, da ima pred seboj tovariša, ki se je nalač preoblekel v kmetsko obleko in ki mu hoče delati umazano konkurenco. Mrzel pot je stopil krotitelju na čelo.

— V resnici hočete v kletko? — ga je vprašal in glas se mu je tresel.

— Že grem, — je odgovoril neznanec in se smelo bližal kletki. Občinstva se je polastila groza: — Ne pustite ga, ne pustite ga! — so klicali, — vsaj je to vendar gotova smrt!

Tudi lev je že grdo gledal. Ko je stal neznanec pred kletko je vprašal hladnokrvno, kje da so vrata.

Krotitelj mu še vedno ni verjel. — Toraj pojdite! — je rekel krotitelj in odpiral zadnja vrata. — A kaj je za varnostnimi naredbami? — je vprašal neznanec. — Kakšne varnostne naredbe? — iznenite vendar najprvo leva!

— Kaj — kaj? — Toda, prijatelj, vendar ne pojdem tja, dokler je tam lev. ... In tako se je stvar srečno končala.

PREBIVALCI BRLOGOV V BELUDŽISTANU.

Po vseh krajih sveta so bili časi, ko so ljudje rabili naravne brloge ali pa umetne zemeljske in skalnate votline za svoja bivališča. V Evropi se je ta navada opustila najbrž kmalu po veliki ledeni dobi ali pa vsaj pred začetkom takozvane zgodovinske dobe. V izjemnih slučajih so se dobila stanovanja pač tudi še veliko pozneje, tako na primer še pred dvajsetimi leti v severnem predgorju Harea na Nemškem.

Predzgodovinski človek je rabil votline, ker se je v njih najbolje zavaroval pred divjimi zverinami in pred sovražniki in pa ker se še ni bil naučil graditi umetna bivališča. Ali tudi pozneje, ko je prišel človek na visoko kulturno stopinjo, so posamezniki iz posebnih razlogov iskali taka stanovanja, zlasti ker so smatrali puščavništvo za pogoj posebno svetega življenja. Glasoviti so brlogi budhističnih menihov in puščavnikov v Tibetu.

Zdaj pa je dr. Erih Zugmayer našel take votline v Beludžistanu, v mali kneževini Las Bela. Po nekaterih stenah so cele vrste in takorekoč cela nadstropja takih iz dolbin, ki so že zdavno zapuščene od ljudi. Najbrže so tudi po njih prebivali budhistični menihi, ki pa so se morali že pred 1200 leti unakniti izlamu. Nasilnega preganjanja pa najbrž ni bilo, zakaj brlogi leže tako, da je treba poštenega turistovskega truda, če se sploh hoče priti do njih.

ČUDEŽI MRZA.

Profesor Raoul Pichet, eden prvih raziskovalcev mrza, je v Londonu predaval o tej znanstveni panogi. Posebno zanimivo je, kako deluje mrza na telo in na način življenja. Žive ribe n. pr. se morejo samo do 120 stopinj pod ničlo shladiti. V takem stanju so podobne storži, ki se da na drobne koščke lomiti. Ako se jih zopet malo ogreje, tedaj prične veselo plavanje po vodi. Zabe vzdrže 28 stopinj mrza, nekatere kače 25, stonogice do 50, infuzorije do 60, a polži celo do 120 stopinj, ne da bi kak mrza škodoval njihovemu življenju. Seveda ne smejo biti predolge izpostavljeni mrazu v mnogih slučajih ne čez eno uro. Jako občutljivi za mrza so jajca vseh ptic, temperatura nižja od ene stopinje uniči jih vse brez izjeme. Najhujši sovražniki človeštva pa, kakor mikrobe, bakterije, bacili itd., so za mrza nedozvedni.

NEKAJ ZANIMIVOSTI O DEŽJU.

Vsako sekundo pade na zemljo 15.000.000 ton dežja, vsako uro 53.000.000.000 ton, na dan okoli 1 bilijon 271 tisoč milijonov, na le-

to približno 464 bilijonov ton. Ako bi se ta ogromna masa vode razdelila enakomerno po vsej zemeljski površini, bi stala voda po nji 91 cm visoko. Ali dež pada zelo neenakomerno in neenako na raznih predelih zemeljske oble. V mnogih krajih ne pade celo leto ni kaplja dežja, medtem ko bi na drugih krajih stala voda, ki pada iz oblakov, po več metrov visoko. Tako pade n. pr. na nemški jugozapadni afrikanški obali tako malo dežja, da bi stala dežnica na dotični površini komaj 1 do 4 cm visoko, medtem ko bi v drugih krajih dosegla višino do 10 metrov. Množina vode ne zavisi od tega, koliko časa dežuje. Kratkotrajni tropični hudourni oblak izlije na zemljo več vode v par minutah kakor pri nas večurno deževanje. Posebno hude plohe imajo v Indiji, kjer padajo od polovice junija do polovice septembra po zapadni obali deževni curki po 445 mm široki. To velikansko množino deževnice namerava uporabiti, kakor poročajo z ameriškanskega konzulata v Bombay, neko ameriškansko električno društvo za dobavo električne sile. Upajo, da bodo dobili od nje 40.000 konjskih sil. V kratkem prično graditi v ta namen tri rezervoare ali bolje rečeno jezera, katerih eden bo imel prostora za 280 milijonov kubnih čevljev vode, a drugi celo za 2600 milijonov. Voda iz obeh jezer bo padala iz višine 1200 čevljev skozi tunel v ogromen 7 milijard kubnih čevljev obsega-joči rezervoar in bo dajala 90 km od Bombaya oddaljeni centrali električno energijo. Po mnenju ameriškanskih in angleških inženirjev ne bo nobene zapreke praktični izpeljavi tega načrta.

ki je že patentiran je takozvani monoplan, zmajevega sistema to je težji kot zrak, ter vzdržuje stransko stabilizacijo s tem, da skrajšuje, oziroma zdaljšuje nosilna krila, ima pa ob enem tudi avtomatično stabilizacijo. V slučaju, da neha motor funkcionirati, ali da se kaj drugega pripeti, zrakoplovec lahko neposredno iz guverнала prenstroji cel aparat v padobran (Fallschirm) ter tako pade popolnoma ublaži.

Minimalna hitrost v zraku je 70, maksimalna 130 km na uro. Dvigne se poljubno z večmeterskim zaletom ali pa neposredno. Aparat meri 11 metrov čez krila in 10 metrov na dolžino, ima 20 štirjaških metrov ploščine, 225 kg teže ter nese 460 kg. Nosilni deli aparata so iz bambusovih cevi, teznostni deli pa iz jeklene žice. Krnilo, krila ter priprava za dviganje in padanje prevlečeni so na obeh straneh z metaliziranim platnom. Motor je trdko "Anzain" Pariz, na pet cilindrov z 50 HP (konjskimi močmi). Vijak (propeler) je iz stisnjene lesa, napravi 1300 obratov v minuti ter ima 170 kg vlačne sile, to je: toliko kilogramov dvigne navpično v zrak. Rezervar za bencin ima 20 litrov vsebine, kar zadostuje za 200 kilometrov poleta.

POZOR, ROJAKI!

Lepo urejen saloon se odda v najem. Prostor je dobro obiskovan. Lepa prilika za Slovence, ki razume več jezikov. Cena je nad \$2000. Vzrok, da se proda, je lahko znan samo kupcu. Oglasiti se je osebno ali pismeno pri: Joseph Rosman, 712 Market St., Waukegan, Ill. (18-23-9)

NAZNANILO.

Rojakom Slovincem v West Allis, Wis., in okolici naznaujamo, da je za tamošnjo okolišo naš zastopnik FRANK SKOK, 420 52nd Ave., West Allis, Wis., kateri je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati za to pravoveljavna potrdila. Upravišтво Glasa Naroda.

Phone 246.
FRANK PETKOVSEK,
javni notar — Notary Public,
718-720 Market St., WAUKEGAN, ILL.
PRODAJA fina vina, najbolje tganje te-
izvrstne smotke — patentovana zdr-
vila
PRODAJA vožne listke vseh prekomor-
skih črt.
POŠILJA denar v star kraj sancesljive
in pošteno.
UPRAVLJA vse v notarski posel spada-
joča dela.

Zastopnik "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York.

Josip Russ,
THOMAS, W. Va.
trgovina
z mešanim blagom,
Saloon in Grocerija.
Pri meni vsakdo dobi kar
želi in to po najnižji ceni.
Pridite in prepričali
se bode.

Prva slovenska družba pod imenom
"The Ohio Brandy Distilling Co."
6102-6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio
se priporoča vsem Slovincem in bratom Hrvatov po širni
Ameriki za obila naročila. V zalogi imamo pristni brinje-
vec, tropinjevec, slivovko, raznih vrst Whiskeya in
domaća vina po zmerni ceni.
Kupujte od domačih ljudi, kjer bode najboljši postre-
ženi, in ne dajte se podkupiti od tujih Vam neznanih agen-
tov. Pišite po cene. Postrežba točna za vsa naročila.
"SVOJI K SVOJIM!"

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in
"Canada" \$3.00
"pol leta" 1.50
"leto za mesto New York" 4.00
"pol leta za mesto New York" 2.00
"Evropa za vse leto" 4.50
"pol leta" 2.50
"četrt leta" 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz-
vzemni nedelje in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
vračajo.

Dopisi naj se blagovito pošiljajo po —
Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da se nam toli preloži
bivališče naznanj, da hitreje najmo-
goče naslovimo.

Dopisom in pošiljankam naredite ta na-
slov:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Koncem tedna.

—o—

Duhovni vodja K. S. K. Jednote. Jednote pravi, da ima vso oblast nad člani Jednote in da lahko vsakega od predsednika do najnižjega člana izključi. Najbolje je, da izključi takoj vse člane in pobere v svojo mavho tisočake Jednote.

Ponižno vprašanje do duhovnega vodje K. S. K. Jednote: Ali bo izključil vse glavne uradnike in delegate, ki niso izpolnili svojih verskih dolžnosti? Izključil je moške, ki so izpolnili verske dolžnosti in imajo za to dokaz v rokah. Zakaj ne izključi drugih, ki tega niso storili? Ali je to krščanska pravičnost?

Mnogo jih je poklicanih, ali malo izvoljenih, ki se bodo smeli voziti na konvenciji v predsedniškem avtomobilu.

Pravila K. S. K. Jednote so aprilska, kar je naravno, ker so bila osnovana meseca aprila.

Na Dunaju so v nedeljo kričali: Živela republika! Ta klic je pretresel srce mrtvece in rakvi pod dunajsko kapujsko cerkvijo.

Listi so poročali, da je cesar opetovano naglašal, da je treba znižati ceno živilom. Platičnica žolja. V poprečnih časih je to bilo drugače. Dobrohotni vladarji so dali par mesarjev in pekov pribiti za ušesa na vrata njih prodajalnice in cene so takoj padle.

Kitajski admiral je vprašal, ako bodo Amerikanci, kadar dobijo volilno pravico, opravljali tudi vojaško službo. Ne verjamemo. Ženske hočejo vedno imeti le enake pravice, ne pa enake dolžnosti.

V Združenih državah je 4000 oseb, ki so stare nad 100 let, med temi je 2500 žensk. Kako neki so uradniki izvedeli za njih starost?

Portugalski rojalisti imajo to dobro lastnost, da vedno poprej povedo, kadar mislijo prirediti protirevolucijo. Drži me, da ga ne bom!

V Evropi stavijo zdaj na kralja Alfonza, da bo teklen, kakor je njegov sosed Manuel.

V Evropi se podirajo stari trgljivi prestoli in ljudstvo ustanovlja republike. Vse se izpreminja v teku časa. Saj so danes tudi dimnikovi tovarni že višji, kakor cerkveni stolpi.

"Joliet" se je potopil.

Port Huron, Mich., 22. sept. — Parnik "Henry Phipps" je kako poldrugo miljo daleč odhod na St. Clair Riverju zadel v parnik "Joliet", ki se je takoj potopil. Motva se je komaj rešilo. Nesreče je kriva gosta megla, ki je ležala nad reko.

Najnovejše vesti.

—o—

Pogajanja med Nemčijo in Francijo radi Maroka se nadaljujejo. Nemčija je obljubila, da bo odškodovala francoske trdnje v Kongu državi, ki jo Francija odstopi Nemčiji. Tudi v Franciji so zdaj prepričani, da bo vsa maroka zadeva mirno poravnana.

V Švici je umrl Herman Kreismann, ki je bil prvi ameriški konzul v Berlinu.

Predsednik Taft je zelo ozlovljen, ker je vsled izida volitev v Canadi reciprociteta pokopana. Imel je važna posvetovanja z odličnimi republikanci v Peoria, Ill.

Zrakoplovec Frank Miller je na Miami County Fair v Troy na grozen način ponesrečil. Pri poletu je eksplodiral kotel za gorivo in vžgal zrakoplov. Miller je v zraku zgorel.

Zrakoplovec E. P. Rodgers je večeraj potoval iz Hancock, N. Y. v Elmhurst, Pa. Preletel je večeraj 216 milj.

V Ferrol v Španiji so bili tako veliki štrajkni izgrezi, da je vlada poslala tjakaj vojne ladje.

Izak Weiss, ki je bil v Newarku aretovan, ker je sam priznal, da je umoril tujca, ki so ga našli v nekem železniškem vozu pennsylvanske železnice, je menda slabomno in si je vse izmisli, kar je pripovedoval policiji.

Na 10. aviniji v New Yorku so bili večeraj zvečer skebi trdnje Burns Brothers Coal Co. napadeni. Napadaleci so bili v avtomobilu in so iz avtomobila lučali kamenje in steklenice na skebe.

Stolypinov morilec
OBDOJEN NA VISLICE.

—o—

Stolypinov pogreb.

—o—

Kijev, 22. sept. — Dimitrij Bogrov, Stolypinov morilec je bil danes obsojen v smrt na vislicah. Obravnava je trajala samo en dan. Zaslišan je bil kot pričča samo načelnik tajne policije, Kuliabko, ki je preskrbel Bagrovu vstopnico v gledališče.

Smrtna obsodba se bo takoj izvršila, kakor hitro jo bo potrdil poveljnik vojaškega okraja.

Truplo umorjenega ministrskega predsednika Stolypina je bilo danes v Peberskega samostanu položeno k večnemu počitku.

V mestu Kijevu bodo postavili Stolypinu spomenik.

—o—

Štrajk v newyorški stavbni obrti.

Stavbni delavci v New Yorku groze z generalnim štrajkom. Večeraj so pri stavbi Vanderbiltovega hotela na 34. istočni ulici postavili delo vsi stavbni delavci, ker so stavbni podjetniki sprejeli na delo neunijske kamnoseke. Stavbni delavci so se zdaj proglasili solidarnim s kamnoseki in zahtevajo, da delodajalci izpolnijo zahteve štrajkujočih kamnosekov, sicer bodo proglasili generalni štrajk. Nad 100,000 stavbinskih delavcev bo zaštrajkovalo, ako stavbni podjetniki ne ugodijo zahtevi svojih delavcev.

Delavska politična stranka.

Chicago, Ill., 22. sept. Organizirani delavci v državi Illinois so glasovali o vprašanju ali se naj ustanovi samostojna delav. stranka v državi. Vprašanje so z večko večino zanikali. To vprašanje jim je stavila državna delavska federacija. Glasovanj je vseh American Federation of Labor, ki zastopa stališče, da naj delavci podpirajo dobre kandidate raznih političnih strank.

Celo vas razburil.

Janez Tepina, 30 let star delavec v Strazišču, je jako surov človek. S svojo ženo ravna skrajno neumljeno. Dne 23. julija t. l. jo je tako pretepel, da je padla v nezavest. Ni čuda, če so se drugi ljudje za ženo zavzeli. To ga je pa zopet tako raztogotilo, da je zažugal vaščanom, da jim bo še to noč vas zažgal. Tre grožnje so se ljudje tako prestrašili, da so postavili nočne straže. Šele, ko so ga orožniki odvedli v zapor, so se vaščani pomirili. Obdolženec taji, da bi bil s požarom grozil. Obsojen je bil na 13 mesecev težke ječe.

Beda v Evropi.

—o—

V Evropi vlada med ljudstvom velika nezadovoljnost. V Angliji, Franciji, Avstriji in Španiji je prišlo do ljutih pouličnih bojev. Na Dunaju je bilo proglašeno obredno stanje. V Španiji so preklene ustavne garancije. Vsaki čas lahko izbruhne v Evropi revolucija.

V prvi vrsti so gospodarski razlogi izzvali nezadovoljnost in provzročili nemire. V Evropi vlada neznosna draginja in zaslužek je slab. Ljudstvo si ne more več odtrgati od ust in skriti svoje izdatke za življenske potrebe.

Ljudstvo je prisiljeno stradati. Tudi v Ameriki je draginja, ali tukaj je ljudstvo lahko znižalo svoje potrebe, ne da bi ravno moralo trpeti glad. Vseled slabe letine in vsled visokih tarifov na uvoz živil je nastala v Evropi prava beda in ta beda je dala povod za izgrede v Franciji, Belgiji in Avstriji.

Pred dunajskimi izgrezi so bili že v celi Avstriji veliki protestni shodi proti draginji in vsakokrat so zborovali po shodu prireditelji demonstracije, ki so glasno pričale o nezadovoljnosti v ljudskih masah. Na vseh shodih so govorniki zahtevali, da vlada odpre meje za uvoz živine in mesa. Vlada se ni ozirala na te zahteve, da si bo ljudstvo moralo samo pomagati. To je bilo jasno govoreno in izgrede v dunajski prestolici niso bili presenetljivi za vlado. Demonstrirali so delavci in meščani, kajti mali meščani, mali trgovci in obrtniki čutijo bedo ravno tako, kakor delavci. Dunajske demonstracije so bile posledice nevdržljivih razmer v deželi sploh.

V Nemčiji niso razmere nič boljše, kakor v Avstriji. Draginja je vedno večja in "Frankfurter Zeitung" je že pisala, da je dvomljivo, ako se bo ljudstvo moglo pri obstoječi draginji preživeti. Do izgrede še ni prišlo. Tudi v Nemčiji imajo slabo letino in beda že trka na vrata.

Politična atmosfera nad Evropo je zelo napeta. Beda je mogoča agitatorica in želodec ima svoje zakone. Presenečenja v Evropi niso izključena.

Pred koncem vabi odbor se enkrat vse zavjedne Slovence in Slovenke, da se udeležijo otvoritve slovenskega društvenega doma dne 7. oktobra t. l. Na svidenje! Odbor.

Erie, Colo.

Spoštovani g. urednik: —

Ker nas je tukaj malo Slovencev, so dopisi iz te naselbine bolj redki. Zato sem se namenil, da nekoliko opišem tukajšnje razmere.

Naša naselbina šteje dve slovenski rodbini, več pa je samecev. Škoda, da je znani Mike Cegare tako daleč od nas, ker bi drugače lahko ustanovili pečlarski klub.

Delavske razmere so slabe, ker štrajkamo že od prvega aprila 1910. Sedaj teče že šestnajsti mesec, pa še vedno ne vemo, pri čem da smo. Zato ne svetujemo rojakem semkaj za delom hoditi. Uni-ja nas podpira, da se moremo vsaj preživeti.

Konec dopisa pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Amerike. Tebi vrli list Glas Naroda pa želim obilo vseh plovov.

Ivan Vidic.

Dopisi.

—o—

Lloydell, Pa.

Cenjeno uredništvo: —

Ker že dolgo ni bilo nobenega dopisa iz naše naselbine, sem se jaz namenil nekoliko opisati tukajšnje razmere.

Z delom je še vedno slabo; nekateri rovi sicer delajo vsak dan, a nekateri po 3 do 4 dni na teden. Zasuži se ravno za hrano ter za kakšen kozarec ječmenovca.

V društvenem oziru se dosti dobro napredujemo. Društvo sv. Petra in Pavla šteje 35 J. S. K. Jednote gradi sedaj svoj dvorano, ki bo v nekaj tednih gotova.

Dalje naznanjam članom društva "Zavedni Slovence" šteje 4 S. D. P. Zveze, da se je sklenilo na zadnji seji, da bo moral vsak, ki se ne udeleži prihodnje seje brez tehtnega vzroka, plačati \$1 kazni v prid društveni blaginji; imeli bomo namreč volitev odbora za l. 1912.

Pozdrav vsem rojakom in rojakinjam širom Amerike, posebno pa članom S. D. P. Zveze.

Louis Pakj.

Lloydell, Pa.

Cenjeno uredništvo: —

Prosimo za nekoliko prostora v prihodnjem nam dnevniku Glas Naroda, da na kratko opišem tukajšnje razmere.

V prvi vrsti moram omeniti, da bomo imela naša društva kmalu svoj društveni dom. Misel smo sprožili podporno društvo sv. Petra in Pavla. Meseca junija je bil tozadevno stavljen prvi predlog; seveda so bili tudi tu, kakor je pri vsaki stvari, nekateri za, nekateri pa proti. Večina je zmaga-la, namreč, da se postavi društveni dom. Kmalu nato je bil kupljen prostor za dom za svoto 125 dolarjev, meseca julija se je sklenilo, da se ta prostor opusti in kupi drugi za \$100, na katerem je že tudi bila stavba. Treba je bilo le nekoliko popravila, pa smo imeli društveni dom. Stroški so preračunjeni za svoto \$1000; dvorana bode zadostovala za našo malo naselbino.

Dne 7. oktobra t. l. bode otvoritev društvenega doma v zvezi z veliko veselico. Ker je določen

Look Out! You'd better take care of Yourself

Glavobol, bolečine v grlu, v prsih in straneh, slabe zleza in drugi znaki prehlade ne bodo imeli nevarnih posledic, če bode te rabili

Dr. Richterjev Pain-Expeller

po predpisih, ki so našimjeni na omotu. 25c. in 50c. steklenica.

Cuvajte se ponaredb in pazite na sidro in naše ime.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York, N. Y.
Dr. Richterjev Congo Pilule objavljajo.
(C. S. all C.)

čisti dobiček v pokritje stroškov društvenega doma, so vlnudno vabljeni vsa tukajšnja in sosednja društva, da se udeležijo zabave. Posebno pa vabimo društvo Simon Gregorič št. 60 S. N. P. Jednote v Lloydell, Pa., društvo Zavedni Slovence št. 4 S. D. P. Zveze v Lloydell, Pa., društvo Zarja Svobode št. 11 S. D. P. Z. v Dunlo, Pa., društvo št. 70 S. S. P. Zveze v Dunlo, Pa., društvo št. 64 S. S. P. Z. v St. Michael, Pa., društvo št. 65 S. S. P. Z. v Onalinda, Pa., kakor splošno vse Slovence in Slovenke tu in v okolici. Igrala bode dobra slovenska godba; za hladno pijačo in prigrizke bode skrbel za to izvoljeni odbor.

Dne 18. t. m. je nek Poljak poškodoval nekega Slovence nad levim očesom. Rana je bila smrtno nevarna. Na lice mešani poklicni družbeni zdravnik mu je dal prvo pomoč, a ravnal je z njim tako slabo, da je bilo treba poklicati drugega zdravnika, ki je rešil ranjencu življenje. Zato smo prišli pri družbi v nemilost, za kar se pa ne zmerimo veliko. Napadalec Poljak je oženjen in ima otroka, hapadeni Slovence je samec in član društva sv. Petra in Pavla. Napadalec se nahaja sedaj v državnih zaporih v Edensburgh, Pa.

Pred koncem vabi odbor se enkrat vse zavjedne Slovence in Slovenke, da se udeležijo otvoritve slovenskega društvenega doma dne 7. oktobra t. l. Na svidenje! Odbor.

Erie, Colo.

Spoštovani g. urednik: —

Ker nas je tukaj malo Slovencev, so dopisi iz te naselbine bolj redki. Zato sem se namenil, da nekoliko opišem tukajšnje razmere.

Naša naselbina šteje dve slovenski rodbini, več pa je samecev. Škoda, da je znani Mike Cegare tako daleč od nas, ker bi drugače lahko ustanovili pečlarski klub.

Delavske razmere so slabe, ker štrajkamo že od prvega aprila 1910. Sedaj teče že šestnajsti mesec, pa še vedno ne vemo, pri čem da smo. Zato ne svetujemo rojakem semkaj za delom hoditi. Uni-ja nas podpira, da se moremo vsaj preživeti.

Konec dopisa pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Amerike. Tebi vrli list Glas Naroda pa želim obilo vseh plovov.

Ivan Vidic.

Erie, Colo.

Spoštovani g. urednik: —

Ker nas je tukaj malo Slovencev, so dopisi iz te naselbine bolj redki. Zato sem se namenil, da nekoliko opišem tukajšnje razmere.

Naša naselbina šteje dve slovenski rodbini, več pa je samecev. Škoda, da je znani Mike Cegare tako daleč od nas, ker bi drugače lahko ustanovili pečlarski klub.

Delavske razmere so slabe, ker štrajkamo že od prvega aprila 1910. Sedaj teče že šestnajsti mesec, pa še vedno ne vemo, pri čem da smo. Zato ne svetujemo rojakem semkaj za delom hoditi. Uni-ja nas podpira, da se moremo vsaj preživeti.

Konec dopisa pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Amerike. Tebi vrli list Glas Naroda pa želim obilo vseh plovov.

Ivan Vidic.

Erie, Colo.

Spoštovani g. urednik: —

Ker nas je tukaj malo Slovencev, so dopisi iz te naselbine bolj redki. Zato sem se namenil, da nekoliko opišem tukajšnje razmere.

Naša naselbina šteje dve slovenski rodbini, več pa je samecev. Škoda, da je znani Mike Cegare tako daleč od nas, ker bi drugače lahko ustanovili pečlarski klub.

Delavske razmere so slabe, ker štrajkamo že od prvega aprila 1910. Sedaj teče že šestnajsti mesec, pa še vedno ne vemo, pri čem da smo. Zato ne svetujemo rojakem semkaj za delom hoditi. Uni-ja nas podpira, da se moremo vsaj preživeti.

Konec dopisa pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Amerike. Tebi vrli list Glas Naroda pa želim obilo vseh plovov.

Ivan Vidic.

Erie, Colo.

Spoštovani g. urednik: —

Ker nas je tukaj malo Slovencev, so dopisi iz te naselbine bolj redki. Zato sem se namenil, da nekoliko opišem tukajšnje razmere.

Naša naselbina šteje dve slovenski rodbini, več pa je samecev. Škoda, da je znani Mike Cegare tako daleč od nas, ker bi drugače lahko ustanovili pečlarski klub.

Delavske razmere so slabe, ker štrajkamo že od prvega aprila 1910. Sedaj teče že šestnajsti mesec, pa še vedno ne vemo, pri čem da smo. Zato ne svetujemo rojakem semkaj za delom hoditi. Uni-ja nas podpira, da se moremo vsaj preživeti.

Konec dopisa pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Amerike. Tebi vrli list Glas Naroda pa želim obilo vseh plovov.

Ivan Vidic.

Erie, Colo.

Te dni odrine nekaj naših članov sl. hunteng kluba "Tarca" v Konje tikat državo na jelene in peteline. — Gud luk! Jelani jih ondi že kar z bandq čakajo na rel rod štejsun. — Mogoče bo pa kdo vendarle tedaj kaega — kozla ustrelil, — ali petelina na cerkvenem stolpu!

Ce pojdem jaz z njimi na ta trip, vzamem sboj 25 funtov tengletni popirja za jelene: mogoče vjam kak rep nani? — kakor se je pri meni zadnjič tako ena miš vlovila. — Streljati ne znam, čeravno sem pri mešterjih kajzerja dinal.

Zadnji teden se je vršil v Kola deljji države Pen Slovenja znamenit figneral, ko so z 12 koridri neko 19 l. staro mačko na cima terij litali. Za njimi spila je pa mačja banda. — Gospodinja one mačke je od zalosti znorela, da so jo mogli v hspital litali. Pravijo, da je bila ista mačka \$1000 vredna. — Nougensi! Za ta denar vajo jaz kupim že lahko 150 lepih pitavh — bikov!

V Kalafovi vršil se je te dni tudi en tak figneral dveh premiranih psov. — Zadej je murelo v parih 120 psov istega gospodarja in vsi so imeli črne ribe na repih privezane. — Lajati so pa mogli celo pot traver nuroš za svojo kolegom. — Svet je res danes neumen.

Ne dalec od Naj Jorka ima en dohtar tako dresirano mačko, da mu nosi pisma v letu pakso. — S pismom v zobeh spleza mačka na isto štango, odpre s tace letu pakso in vrže pismo vanjo. Večeraj je nesla zopet neko spešdel very pismo tja. Pa zluunk! Mačka hitro opazi, da je pozabil dohtar pritisniti šteje na pismo. Hitro se vrne z njim nazaj, da se je stvar sethala. — Ali verjamete to, Mr. Editor?

Ker smo že pri samih živalih, naj Vam omenim ta slučaj, katerega sem jaz sam doživljal.

Vračaje se domov neko popoldne, zapazim na Cortland st. rit pred nekim storom eno svit fortij fajt junketo, ki se je jotala in gledala razne živali v oknu. Sredi okna imeli so v kurniku jako lepega psa, podobnega lisici in medvedu. Oči je imel svetle kot dijamanti, ušesa stajili, zobe bele kot sneg in gobček — gobček! Človek bi mu kar evik pusl nani pritisnil — če ne bi bil pes.

Vprašam jo, čemu se joče? Odgovori mi: Zato, ker ne vem, ali je to "hi" ali "si". Potolažil sem jo, rekoč: Stajite v stor in pogledite, ali pa vprašajte bosa kaj je? — Punktum!

V sredo se je v Broke linu poročil en star parček. "On" svit seven ti tu, "Ona" svit silest si seven! Zenin je bil že 3krat vdovec, ona pa 4krat! Poznala sta se še iz solske dobe kot svit hartarja. — No, tena nesel bom jutri eno najboljši figneral štorkljo za prezent. Naj jo držita v kurniku, da jima bo nesla jajca, — ali jo pa lahko snesta v cikri ri kazi!

Moj biznusz s štorkljami se bo olrajt obnesel. Dobil sem že več pism od pečlarjev in pečlarice glede blaga.

Ker smo zopet pri štorkljah, naj omenim, da izvira to ime iz besede "stor" ali štorkljam, ker štorklja kar pristořkajo. Mogoče pa tudi iz besede štovati (čislam) ali štr štorkljam.

Na čast štorklji zložil sem si noči ob 41 ur zjutraj (malo v rožkah) sledečo pesem:

PESEM OD ŠTORKLJE.

Štorklja — jaz sem čudna ptica, Vsakdo menda me pozna; Dolge noge — z dolgim klunom, To pri meni vse velja.

Jaz prihajam iz dežele, Kjer otrok je celi roj, Kedar se le tam oglašim, Vzajem jednega seboj.

Včasih tudi so slučaji, Da zagrabi skupaj dva; Brata, sestro, — in jednako, Kakor kdo mi "ordere" dá.

Štorklja — jaz sem čudna ptica, Vsakdo menda me pozna; Dolge noge — z dolgim klunom, To pri meni vse velja.

Jaz prihajam iz dežele, Kjer otrok je celi roj, Kedar se le tam oglašim, Vzajem jednega seboj.

Včasih tudi so slučaji, Da zagrabi skupaj dva; Brata, sestro, — in jednako, Kakor kdo mi "ordere" dá.

Štorklja — jaz sem čudna ptica, Vsakdo menda me pozna; Dolge noge — z dolgim klunom, To pri meni vse velja.

Jaz prihajam iz dežele, Kjer otrok je celi roj, Kedar se le tam oglašim, Vzajem jednega seboj.

Včasih tudi so slučaji, Da zagrabi skupaj dva; Brata, sestro, — in jednako, Kakor kdo mi "ordere" dá.

Štorklja — jaz sem čudna ptica, Vsakdo menda me pozna; Dolge noge — z dolgim klunom, To pri meni vse velja.

Jaz prihajam iz dežele, Kjer otrok je celi roj, Kedar se le tam oglašim, Vzajem jednega seboj.

Včasih tudi so slučaji, Da zagrabi skupaj dva; Brata, sestro, — in jednako, Kakor kdo mi "ordere" dá.

Štorklja — jaz sem čudna ptica, Vsakdo menda me

Ivan Travnik.

Spisal Stojan Kazimirov.

Vsa okolica z vasjo vred je to- nila v zgodnji mrak; na nebu so se polagoma jele prikazovati jas- ne zvezde in sijale tja v svet, ves žalosten in pust.

Ivan Travnik je slonel pri ok- nu; opazil je to mrtvilo, ki je vladalo nad njimi, in težko mu je bilo pri sre. Pred njim je vršala sto let stara lipa; njeno evetje je prijetno dehtelo, in tudi ona je postala tiha, ko je nima noč dah- nila na trdno zemljo. Tako je bilo povsod tiho...

Počasi se je nočilo; leno je pri- plaval blede mesece na nebo; jel je obsejati postavo, ki je slonela ob oknu; Ivan Travnik pa je bil zamišljen.

Mrtvo se mu je zdelo vse; sam za- se je živel v borni vasici, da je bil lahko v miru, kajti njegov posel ni zahteval hrupnega živ- ljenja. Narod svoj je opazoval, iz njega se je učil; predpriprave so bile to za njegovo bodoče delo- vanje.

Potem je prišel v mesto; prijat- eljev ni hotel, znanec in sorod- nikov ni imel. Upal je, da tu za- čne svojo karijero; spoznal pa je že prvega dne, da to ni zanj. Bil je kakor mrtvo bitje med živimi ljudmi.

Krog njega se je sukal svet; vesel je bil in prepeval, medtem, ko je on vse noči prebdeval; ža- lostno je bilo njegovo sree.

Nasproti njegove sobice je sta- novala neka gosposica; po tujih ljudeh je izvedel, da je prodajal- ničarka v neki trgovini. Ko je še nadalje izpraševal po njej, je iz- vedel, da s svojim bornim zasluž- kom preživlja se oče in mater.

Nekega tihga večera je blodil po mestnih ulicah; živel je v ve- liki bedi, raztrgana njegova oble- ka je pričala to; gologlav je bil in golokot.

Naenkrat ga je nekdo prijel za ramo.

Znanec ni imel in sorodnikov; čutil se je zato in pogledal okolu sebe; stemnilo se mu je pred oči.

"Gospod Ivan Travnik!"

Prestrašil se je bil glasu; in vendar mu je bil znan.

"Gospod Travnik!"

Ogledal se je; za njim je stala elegantna gospa.

"Ali me ne poznate več?"

"Kaj?"

Blazno je uprl svoji svetlikajo- či se očesi v mlado gospo; radost in veselje ji je sijalo z obraza; znana mu je bila in vendar ne- znana.

"Ivan! Popraviti hočem vse krivice. Tu imaš za prvo silo!"

Blazno se je nasmehnil; okolu njega je bila že cela gruča ljudi. In tedaj je videl, kaj se godi pravzaprav z njim.

Obrnil se je in drvil naprej in naprej.

"Za prvo pomoč! Judeževi sre- brnjaki! Fuj!"

Po tleh je zaženketalo; svetli denarji so bili raztreseni, a njih lastnik Ivan Travnik je bil že da- leč.

"Najprej ste me sodili; se- danj hočete vse popraviti z denar- ji, z denarji; vedite, da ste se iz- grešili!"

Ta listek so drugega dne našli v njegovem stanovanju. Ivana Travnika pa so našli mrtvega pri mizi.

OGLAS.

Podpisani nudim pomoč cenj- rojakom v vseh sodniških ozir- notarskih zadevah; delam poob- lastila, prošnje za oproščenje vo- jaskih vaj, sploh rešim sleherni zadevo, — vse brezplačno, in to vsaki večer.

John Droll,
913 Indiana Avenue,
(21-23-9) Sheboygan, Wi.

NAZNANILO.

Vsem cenjenim prijateljem, znanec in rojakom naznanjam, da sem odprl

SALOON

in se priporočam, da me obišče- jo. Točil bom izvrstno Fishel pivo, doma prešano vino in dobro žganje. V zalozki bom imel tudi dobre smodke.

Anton Mužič,
Elsinere St., Collinwood, O.
(21-23-9)

SLOVENCIN V SLOVENKE NA ROČAJTE SE NA "GLAS NARO- DA", NAJVEČJI IN NAJČEŠČI SLOVENSKI DNEVNIK!

Jezuitje.

Jezuitski red je v organizaciji hirarhijske katoliške cerkve velike važnosti. On daje tej hirarhiji el- litne vojske. Ta red dela danes še živo v dosegu svojih namenov in soeizalizem ga najde povsod na svoji poti. Dobro, da se pove, kaj je jezuitski red. Ker je celo lju- bljanski "Slovenec", priznal zgo- dovinarja Angleža Tomaža Mac- auley-a kot precej objektivnega, naj citiramo, kaj piše o jezuitih: "Nobena verska družba ni imela toliko izbornih mož, nobena ni raztegnila svojega delovanja po tako velikem delu sveta in v nobe- ni ni bilo toliko popolne edinstosti mišljenja in izvrševanja. Ni ga bi- lo kraja na zemlji, ne steze speku- lativnega ali praktičnega življe- nja, na kateri ne bi bilo najti je- zuitov. Bili so svetovalci kraljev. Razbistrovali so latinska pisma in izdali so cele bukvarne: pole- mika, kaznistika, zgodovina, raz- prave o optiki, alekcione ode, izda- je cerkvenih očiakov, madrigali, katehizmi in obrekovalni spisi so bili zastopani v duševnih proiz- vodih teh mož. Visja izobrazba mladine je bila skoraj vsa v nji- hovih rokah in vodili so jo z ve- liko spretnostjo. Našli so pot, po kateri se pride do duševne izo- brazbe, ne da bi se duh emanci- piral. Njihovi sovražniki morajo priznati, da niso imeli para v vod- stvu in vezbanju duha mladine. Povrh tega so gojili za vstrajnostjo in ljubeznijo umetnost govorni- stva, posebno na leci in sicer z uspehom. Še z večjo pridnostjo in večjim uspehom so bili delavni v spovednici. V katoliški Evropi so vedeli za tajnosti vsake vlade in skoraj vsake višje stoječe fami- lije. Hodili so iz ene protestantske dežele v drugo v nebrojni obliki: Kot veseli, lahkoživni kavalirji, kot navadni kmetje, kot puritanski pridigarji. Prišli so v dežele, v katere ni pripeljala pre- nikogar ne trgovina, ne radoved- nost. Bilo jih je najti v obliki mandarinov, kot paznike zvezdar- ne v Pekingu, med divjaki Para- guaya učee divjake z motiko v rokah začetke kmetije. Ali kjer- koli so bivali in karkoli so delali, njihov duh je bil isti: Neumorno skupno delo za skupno stvar in brezpogojna ubogljivost napram centralni oblasti. Ne eden med njimi si ni izbral sam svojega stanu, ne svojega domovanja. Ka- ima jezuit ob polarnem krogu ali ekvatorju stanovati, ali vse živ- ljenje v vatikansko rude urejati ali rokopiese prebirati, ali nagim barbarom razlagati kako grdo je jesti človeško meso, za to se or- ni brigal, to je vse prepuščal v vsej ponižnosti drugim. Če so ga v Lini potrebovali je bil s prve odhajajočo ladjo na atlantskem oceanu, ako so ga v Bagdadu po- trebovali, se je s prvo karavani, vlekli skozi puščavo. In če mu je prišel klic, da mora v kraj, kjer velja za hudodelstvo, ako ga kdo prenoči, kjer so mu kazali na raz- gled postavljene glave njegovih redovnih bratov, česa se ima na- djati, je šel brez ugovora, brez strahu in duha usoda.

Ta heroični duh med jezuiti se ni ugasnil. Ko je prišla v našem času strašna bolezen v Evropo, je bojazen pred njo v nekat- rih mestih trgala vse družbinske vezi, ko so posvetni duhovniki za- pustili svoje očete, ko so bile zdravniške pomoči z zlatom na- plačati, ko je najmočnejše narav- ne nagone prasnila ljubezen do življenja: Tudi tedaj je stal je- zuit ob postelji reveža, katerega so biskup in župnik, zdravnik in postrežnik, oče, mati zapustili in nagibal se je k zastrupljenim u- stam, da ujamne zadnje besede spovedi, pokazujoč umirajočemu sliko umirajočega odrešenika.

Ali s čudavredno strpljivostjo, nesebičnostjo in požrtvovalnostjo, po kateri se je ta red odlikoval, so pa bile združene tudi velike nečednosti. Ni se neresnično trdi- lo, da ga je izredna krepost duha vsled katere jezuit ni maral za udobnosti življenja in ni dosti štel svojega življenja ter svobode. de- lala tudi nepoštenega, neumlje- nega, da mu je bilo vsako sred- stvo v dosegu njegovih smotrov, v korist njegovega veroizpovedanja dobro in da je le prebogostna v koristih vere videl koristi svojega reda. Trdilo se je, da se najde la- hko v vseh najgrših komplotih, o katerih spričuje zgodovina, je- zuitska roka, da je jezuit stanovi- ten le v naklonjenosti nadram svojemu redu, da pa je v nekat- rih krajih najnevarnejši sovra- žnik svobode in v drugih obnega reda in miru. Zmaga, s katerimi se hvali, da jih je privojeval v

prid cerkve, so po spričevalu ve- likih mož te cerkve bolj navide- zne nego istinite. Z velikim uspe- hom je spravljal ta red svet pod oblast katoliške cerkve, ali to je delal s tem, da je krojil cerkvena določila, kakor jih je ravno rabil. Pravi, da je veliko ljudi spreobr- nil, ali drugi pravijo, da je spre- obrnjencem zakrival pravo vero in da je drugim privolil uklanjati se starim bogovom, da se izognejo preganjanju, če so le na tihem zmolili očenaš. Tako se ni ravnalo samo v ajdovskih dečelah.

Ni se bilo čuditi, če so drvili ljudje iz vseh, tudi iz najvišjih stanov k spovednicam jezuitov. V njih je vedel ta spovednik vsem prav napraviti. Bil je le toliko strog, da ni pustil hoditi onih, ki so pred njegovim duhovenskim tribunalom klečali, v cerkve do- minikancev in franciskancev. Če je imel jezuit opraviti z resnično pobožno dušo, je govoril najlepši jezik cerkvenih očiakov, ali za o- ne, in ti so najštevilnejši, ki imajo toliko vere da postanejo nemir- ni, če so krivično ravnali, pa ne toliko, da bi krivice ne storili, je imel druga zdravila. Ker jih ni mogel od greha odvrti, je gledal na to, da jim je kesanje prihranil. Njegova lekarna je imela razno- vrstna mila, zdravila za razne vr- ste bolnih vesti. Po njegovih re- dovnikih pisane in po generalih odobrene knjige kaznistike so i- mele tolažila za hudodelece vseh stanov. Iz njih se uči bankrotnež, kako se skriva brez greha premo- ženje pred upniki. Služabnik se u- či, kako brez greha svojemu go- spodu s srebrno opravo lahko u- de. Rufijan dobi v njih zagotovi- lo, da sme krščen človek prenaša- ti pisma zakonskih žensk njiho- vim ljubimcem. Francoski plem- nitaši so dobili od njih sodbo, da je dvoboj dovoljen. Goljuf je do- bil toliko prostora, da je zadostil za uničenje pogodb in pričevanj. Zares, če je človeška družba da- lje obstajala, če sta življenje in lastnina bila sigurna, se je zahva- liti poštenosti in humaniteti, ki so zadrževali ljudi storiti, kar je družba jezuitov spoznala kot pravo in vestno.

Tako je bilo čudno dobro in hu- do spojeno v značaju teh slavnih redovnikov, pa ravno v tej mešan- ici je tajnost njene velikanse moči. Le hinavske narave ne bi mogle priti do take premoči; tudi strogi moralisti ne, je možje, ki so odkritosrečno bili navdušeni in so s to navdušenostjo stremili po velikem smotru in ki niso bili iz- birčljivi v sredstvih, so zamogli pridobiti tako moč.

Tako Macaulay, Ali so jezuitje še tega duha in teh lastnosti, tega ne bomo razmotrivali.

Sadjarstvo.

Malinovec.

Dobro zrele maline zmeljemo s posebnim mlinom ali jih z roko zmastimo. Zdrobljene maline se postavijo nato v pokriti posodi kaka dva dni na ne premrzle pro- stor. Sok na tropinah kipi in med tem časom ga je treba večkrat dobro premešati. Potem se s ka- ko primerno stikalnico ali pa v platnenih rutah sok iztisne in ta- koj doda nekako na vsak liter še mrzlega soka pol do tričetrt kilo- grama sladkorja in sicer kar v koseh. Sladkor se mora pred vku- havanjem popolnoma raztopiti v tekočini. Malinovec okus se zboljša in okrepi, ako soku pride- nemo pred vkuhavanjem na vsak liter 3 do 5 gramov citronine kis- line.

Takoj, ko je sok tako priprav- ljen je treba začeti z vkuhava- njem in zelo napačno bi bilo, ko bi to delo odložili za en ali dva dni, češ, sok bo v pokritem loncu že počakal. Počakal bi sicer že, am- pak shisan ali kako drugače po- kvarjen.

Za vkuhavanje najboljša posoda je bakren ali meden kotliček, za- dostuje tudi emajlirana železna posoda. Važno je kako dolgo se sok vkuhava. V tem oziru naj bo pravilo, da ne sme vreti več kot dve do tri minute, pa še to vrenje naj se vrši pri lahkem ognju, da ni preburno in valovito. Med vre- njem pobiramo pene, ki se zbira- jo na vrhu. Ako se sok vkuhava daje časa in pri hudem ognju, da močro vre, se pozneje v stekleni- cah iz njega izloča sladkor. Naj- brže trpi pri predolgem vkuhava- nju tudi barva in okus.

Še predno denemo sok k ognju, je treba pripraviti steklenice, ka- mor se boode pozneje spravil. Te naj se skrbno umijejo z vročo vo- do in sodo, naposled pa večkrat izplaknejo z mrzlo studenčico in

potem popolnoma posuše. Med vkuhavanjem soka jih previdno postavimo na gorak štedilnik, da se razgrejejo. Vkuhan malinovec je treba kolikor mogoče še vroč naliti v steklenice in iste nemu- doma zamašiti z novimi, prekuha- nimi zamaški. Noben plutov za- mašek pa trajno ne zapira nepro- dušno, zato naše gospodinje pe- čatijo malinovecve steklenice s pečatnim voskom. Boljša in pri- pravnejša tvarina za ta namen je parafin, ki se dobi v vsaki droge- riji. Nekaj koscev parafina se de- ne v železni skledici ali povzici na vroč štedilnik, da se raztali, kakor na primer mast ali vosk. V raztaljen parafin se potem par- krat pomoči s pluto zamašen ste- kleničen vrat in steklenica je za- prta popolnoma neprodušno.

Za domačo rabo so najboljše majhne steklenice n. pr. po en četrt do pol litra, da se vsebina hitro porabi, ko se enkrat načne, ker malinovec začne rad kipe- ti, ako stoji, posebno poleti, dalje ča- sa v slabo zamašeni posodi.

Tu in tam pridevajo pri napra- vi malinovec na vsak liter soka en do en in pol kilograma slad- korja. To ni le velika potrata za gospodinjstvu, ampak s tem se pravi malinovec okus celo po- kvari.

Kjer delajo malinovec v veliki meri, napolnijo sok, takoj ko pri- teče iz stiskalnice v obširne ste- klenice, ki držijo po 20 litrov in še več; tam ga pustijo tako dolgo, da pokipi in se popolnoma očisti. Šele tedaj mu pridenejo potreben sladkor in ga vkuhajo.

Tudi iz grozdjčja (ribezla) se naredi prav dober saden sok. Iz- delovanje grozdjčeva se prav nič ne razločuje od izdelovanja mali- novce, samo pridatek citronine kisline naj se opusti, ker ima grozdjčje itak same na sebi do- volj, celo preveč kisline.

Jagodovec.

Kjer je veliko jagod, se da iz njih prirediti prav dober saden sok, ki sicer ni tako krepkega o- kusa kakor malinovec, ker imajo jagode pre malo kisline; tudi bar- ve ni tako lepe kakor malinovec, a je kljub temu prav dobra, osv- žnjujoča pijača.

Dober jagodovec se pripravi takole:

V kaki porcelanasti skledi se jagode potresejo s stločnim sla- dkorjem, na en kilogram jagod en kilogram sladkorja, in sicer se mora s potresenim sladkor po- polnoma pomešati med jagode, ne da bi se te kaj zdrobile. Posoda se potem dobro pokrije in postavi v hladno klet. Čez kake tri dni stresemo vsebino na prav gosto sito ali kako drugo cedilo in po- čakamo, da se sod odsedi sam od sebe, ne da bi kaj stiskali ali me- cali. Tako pridobljen sok pustimo nekaj dni v velikih, dobro za- mašenih steklenicah, da se koli- kornosti očisti, potem ga previd- no odlijemo in napolnimo z njim manjše steklenice. Jih zamašimo s plutovim zamaškom in denemo vkuhavat (sterilizirati) ravno ta- ko, kakor kompot ali vkuhano sadje v vrelo vodo. Ko so se raz- grevale kakih 10 do 16 minut, jih vzamemo ven, počakamo, da se malo ohladi, pregledamo zamašek in nazadnje pomočimo stekleni- čne vratove v raztaljen parafin.

Tako pripravljen jagodovec je dragocen saden sok, ki ima vso aromo nepokvarjeno. Predno se vkuhava, se soku lahko pridene na vsak liter po 3 do 5 gramov limonine kisline.

Mesnati ostanek od jagod ne da bi zavrgli, ker je še močno sočen in sladek. Pretlačimo ga skozi go- sto ruto in naredimo iz njega ja- godovo omako.

Gozdne jagode so za jagodovec veliko boljše kakor vrtno.

EPIDEMIJE V SREDNJEM VEKU.

"Petit Journal" naštevava velike epidemije, katere so morale ljudi v srednjem veku po Evropi: črna kuga, ogenj sv. Antona, neka vr- sta raka, ognjena goba. Rak je po malem z neznosnimi bolečinami razjedal ude. Razširil se je bil od X. do XII. veka po Francoskem, Nemškem, Španskem in Siciliji. Ena najčudnejših srednjeveških epidemij je bil gotovo "ples sv. Vida", katera je začela na Nem- škem okoli leta 1374. izza moritve črne kuge. Videlo se je, kakrat mnogoštevilne grupe mož in žen semtertja; držeč se za roke so ple- sali, skakali, zvižjali se tako dolgo, dokler niso popadali na zemljo u- ničeni s penami na ustih, na pol-

mrtvi. Plesalci so imeli vsakovr- stne prikazni: videli so anjele in vraga, mislili so, da se potaplja- jo v morju krvi. Ružeča barva in šumna godba spravila jih je v be- snilo. Prosil so za čudno pomoč v njihovih bolečinah: da se jim stisne s cunjami trehlin in da se jih zelo tepe.

Kje je IVAN ŠUTEJ, kateri se je več let nahajal v Calumetu, Mich.? Kakor nam znano, biva sedaj nekje v Pittsburghu, Pa. Prosimo rojake, če kdo ve zanj, da javi njegov naslov upravn- štvu Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York City. (22-25-9)

Zrakoplovi!!

The U. S. Aerial Navigation Co. ponuja občinstvu svoje delnice po \$10.00.

Zrakoplovstvo je šele v začetku svojega obstanka, in potem, ko vidite pluti zrakoplov FULTON nad vašim mestom, ne morete več kupiti delnic, tudi ne za petkratno ceno. Zrakoplov FULTON je največji in najvarnejši dosedaj izdelanih zrakoplovov.

Kdor se zanima za to, se naj obrne na graditelja

HENRY P. MERTELA,

813 JOHN STREET, W. HOBOKEN, N. J.

Tiketi za krst zrakoplova po 25c. Rezervirani sedeži po \$1.00. Delavnico si lahko ogleda vsak Slovenec brez- plačno.

= Cenik knjig, =

katero se dobe v zalogi

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

MOLITVENIKI

DUŠNA PAŠA, vezana 80c., z zlato obrezo \$1.—

MALI DUHOVNI ZAKLAD, šagrin, zlata obreza 90c.

POBOŽNI KRISTJAN, fino vezano 85c.

RAJSKI GLASOVI, z zlato obrezo 40c.

SKRBI ZA DUŠO, zlata obreza fino vez. \$1.20.

SVETI ROZNI VENEC, 50c.

SVETA URA, vez. 60c., usnje vezana zlata obreza \$1.20.

VRETE NEBEŠKI, v platno vez. 70c.

POUČNE KNJIGE:

ABECEDNIK NEMŠKI, vezan 25c.

ABNOV NEMŠKO — ANGLEŠKI TOLMAČ, 50c.

ANGLEŠČINA BREZ UČITELJA, 40c.

EVANGELIJI, 50c.

ČETIRTO BERILO, 40c.

GRUNDRISSE DER SLOVENI- SCHEN SPRACHE, vezan \$1.25.

HRVATSKO-ANGLEŠKI RAZGO- BORI, mali 50c., vel. \$1.00.

KATEKIZEM, veliki 40c.

HITRI RAČUNAR, 40c.

NAVODILO KAKO SE POSTANE DRŽAVLJAN ZJED. DRŽAV, 5c.

PRVA NEMŠKA VADNICA, 35c.

PRVA RAČUNICA, 30c.

ROČNI ANGL-SLOV. SLOVAR, 30c.

SLOVAR SLOV. NEMŠKI (Janežič- Bartel) nova izdaja, \$3.00

SLOVAR NEMŠKO SLOV., nova izdaja \$3.00.

SLOVARČEK PRIUČITI SE NEM- ŠČINE BREZ UČITELJA, 40c.

ZGODBE SVETEGA PISMA STA- RE IN NOVE ZAVEZE, 50c.

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

ANDREJ HOFER, 20c.

AVE MARIJA, 20c.

AVSTR. EKSPEDICIJA, 20c.

AVSTR. JUNAKI, vez. 90c., broši- ran 70c.

BARON RAUBER, 20 c.

BARON TRENN, 20c.

BELGRAJSKI BISELI, 15c.

BENEŠKA VEDEŽEVALKA, 20c.

BERAČEVE SKRIVNOSTI, \$6.

BOJ ZA PRAVICO 40

FABIOLA, 60c.

FRA DIAVOLO, 30c.

FRIDERIK BARAGA 40c.

GENERAL LAVDON, 25c.

GEORGE STEPHENSON, oče želez- nie, 40c.

GOLOBČEK IN KANARČEK, 15c.

GOZDOVNEK, dva izt. skupaj 70c.

GRIZELDA, 10c.

GROF RADECKI, 20c.

GROFICA BERAČICA, \$4.00.

GUY DE MAUPASSANT, NOVELE, \$1.20.

HILDEGARDA, 20c.

HIRLANDA, 20c.

HURAD, pripovedke, I, II. po 20c.

IZLET V CARIGRAD, 40c.

IVAN RESNICOLOV, 20c.

IZDAJALCA DOMOVINE, 20c.

IZGANAMI, MALA JAPONKA, 20c.

IZGUBLJENA SREČA, 20c.

IZIDOR, POBOŽNI KMET, 20c.

JAMA NAD DOBRUŠO, 20c.

JAROMIL, 20c.

JURČIČEVI SPISI, 11 zv. umetno vezano po \$1.00 zvezek.

KAKO POSTANEMO STARI, 40c.

KAR BOG STORI JE VSE PRAV, 15c.

KNEZ ČRNI JURIJ, 20c.

KRISTOF KOLUMB, 20c.

KRIZEM SVETA 40c.

KRVAVA NOČ V LJUBLJANI 40c.

KRVNA OSVETA, 15c.

LAŽNJIVI KLJUKEC, 20c.

LEBAN, 100 beril. 20c.

LEPA NAŠA DOMOVINA, 25c.

LJUBEZEN IN MAŠČEVANJE, 102 zvezka, \$5.00

MAXIMILJAN I. CESAR MEHI- KANSKI, 20 c.

MALI VSEZNALC, 20c.

MARIJA, HČI POLKOVA, 20c.

MARJETICA, 50c.

MARJETICA, 50c.

MATER

Poravnava.

Sodnik: "Vi ste izdali Lovriču nepravilno?"
Vaški mazač: "Da, gospod, to je res, toda tudi on mi je zato odtrgal eno uho!"

Vedno isti.

"Kaj ste v prvem veselju storili, gospod bankir, ko se vam je narodil sinček?"
"Kaj sem storil? Čestital sem mu!"

TUDI POMIRJEVA LNO SREDSTVO.

Žena: "Za božjo voljo, kaj pa počneš, da se sliši na ulico?"
Mož: "O, Pepček se je jokal in tako vpil, da nisem mogel več zdržati; zato sem ga hotel le pomiriti."

Ozirno.

"Ni res, dragi, zaroka ostane tajna, da se moje prijateljice ne bi preveč jezile!"

Iz vojaškega vežbališča.

Podčastnik: "Le vedno pridno plezati, Slamež! Nič se ne sramujte, da izhajate iz opice!"

Mimogrede.

Prva: "Ali poznate barona že dalj časa?"

Druga: "Pod mojim oknom se izprehaja —"

Prva: "Torej je samo znanje — mimogrede!"

ZAROKA S ZAPREKAMI.

"Izvedel sem, da se je zaročila Irina na prav nenavaden način! Kako pa je bilo pravzaprav?"

"Ko sta se peljala v avtomobilu, jo je poprosil za roko, in v polmisljeni je rekla da."

Glavna stvar.

Koketna mlada soproga: "Wili, onih sto kron, ki jih imaš dobiti, moram neobhodno imeti za svojo krojačico, — nečem se pred njo blamirati."

Soprog: "Dobro, toda s čim bom plačal stanarino?"

Soproga: "Za stanarino se bom pustili — rubiti!"

Reden človek.

"O, od prejšnjega leta se je pri vas marsikaj izpremenilo — izvedela sem, da si je vaš sostanovalec vzel življenje!"

"Da, to je res, in strašno mi je žal za njim. Jako reden človek je bil. Celo v omaro za obleke se je obesil!"

Dernier cri.

"Ljubim vas, milostljiva."

"Govorite z mojim možem."

ZA SMEH IN KRATEK ČAS.

Dvojni dobitek.

— Kako je to, da se mladim gospodom v zadnjem času lekarnarjeve hčerke tako dopadajo?

— Cisto enostavno. On je zadel glavni dobitek in s tem so tudi hčere toliko pridobile!

V knjigarni.

"Gospod poročnik, mogoče vam meče pesmi 'Moje tožbe'?"

"Hvala lepa; največja neumnost je, brati žalostne stvari. Dajte mi rajše kaj drugega, veselo!"

Glava v družini.

Naplesu.
Gospod: "Zakaj reče gospica Neli pri vsaki govorici vedno 'da'?"

Gospica: "Ona je namreč nekoliko gluha, in pri tem vedno misli, da jej kdo predlaga ženitev."

Poboljšal se je.

— Je li vaš novi tovariš še vedno tako vnet delavec, kot je bil spočetka?"

— O, ne! Zdaj smo ga že toliko odvadili, da samo še enkrat toliko dela, kot mi."

V PIJANOSTI.

"Natakar: "Kaj naj vam prinesem, gospod?"

Gost (pijan): "Prinesite me, prosim — domov!"

Najhušje.

— Torej pri železniški nesreči je zavozil stroj z vozom, v katerem se je nahajala gospa grofinja v čakalnici?

— Da, in celo v čakalnico četrtega razreda!

Z lepa.

Ona: "Torej danes ti povem zadnjič z lepa, da mi ne prideš nikdar več tako pozno domov!"

Izdal se je.

Učitelj: "Zakaj te pa večeraj ni bilo v šolo, Lojzek?"

Lojzek: "To je na lističu zapisano, katerega sem vam prinesel."

Učitelj: "Neumen otrok; vede ti hočem, kaj ti je manjkalo."

Lojzek: "Tega mi mati niso povedali."

Nesporazumljenje.

Gospodar: "Janez, mislim, da postajaš star."

Janez: "To mislim tudi jaz; moj oče je umrl v starosti 86 let."

Času primerno.

A: "Tako dobre službe, kot sem jo imela zadnjih šest let, ne bom svoje življenje več dobila."

B: "Pri kom ste pa služili?"

A: "Pri treh hčericah sem bila za kuharico!"

Stavek v prevdarek.

Ako dobi plesačica od kakega strica dragulje v dar, je eno ali drugo nepravilo!

Prebrisano.

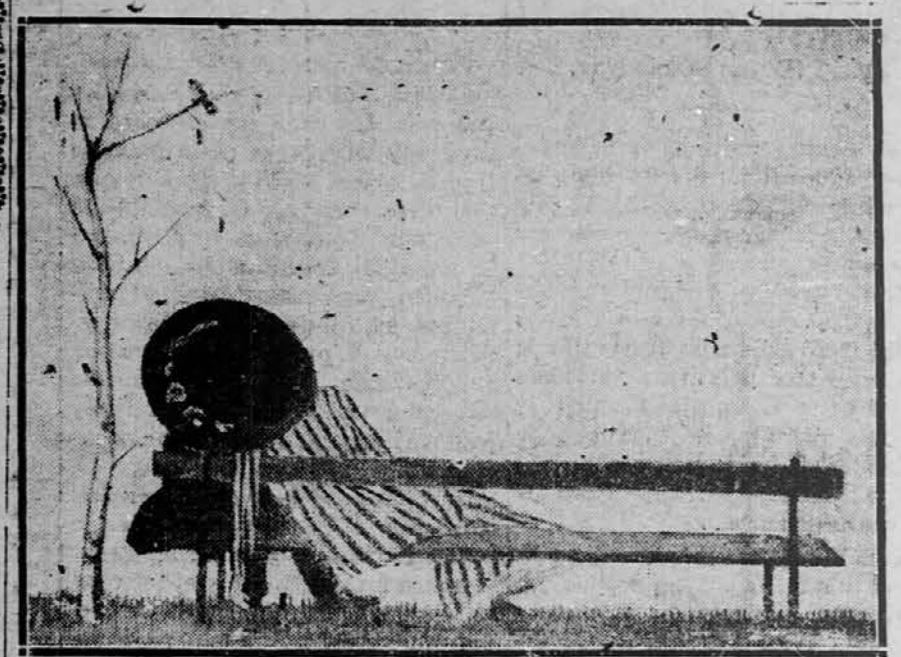
"Torej zastopnik mazila za rast brade ste?"

"Da."

"Kako pa to, da vam ne raste brada?"

"To je ravno zvijača. Moji odjemalci naj se sami prepričajo, kako grd je človek brez brade."

DOBER ŠČIT.

A: "Torej na javnem prostoru v jarku, si poljubljal svoje dekle?"

B: "Zakaj ne? Videti naju ni mogel nobeden, ker sem se skril — za njen klobuk."

Stroga žena.

Vlomilec (svojemu tovarišu): "Ali imaš vitrihe seboj?"

"Ne, kadar grem v gostilno, mi pobere žena vse ključce."

Nehote posredovalec zakona.

Baron (čevljarju, ki mu je prinesel račun): "Včeraj sem vas videl s krojačev hčerjo na sprehodu. Kako se pa vidva poznata?"

Čevljar: "O, kaj ne veste, da je moja žena? — Tu pri vas, kamor sva vsak dan donášala račune, sva se spoznala in zaljubila!"

Čudno.

— Zakaj si tako nemiren, Samuel?"

— Grize me po vsem telesu, pa ne vem, zakaj."

Oteškočeno svidenje.

Mislite si, kako sem bil vesel, ko sem se po preteku desetih let sešel s svojim bratom! Toda dasiravno je bilo svidenje prirčno, se vendar nisva mogla objeti, kajti bila sva v svojih delavskih oblekah in sicer: jaz kot slaščičar, on pa kot dimnikar!"

NJEVOVA SREČA.

"Moja žena mi je na dan poroke svečano obljubila, da me ne pravi srečnim!"

"No, in...?"

"Besedo drži — ločiti se pusti od mene!"

Jugoslovanska Katol. Jednota.

Ustanovljena dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: IVAN A. GERM, Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOŽIČ, Eveleth, Minn., Box 641.
Glavni tajnik: GIL L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
Fomčni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha Neb., 1234 So. 15th St.
Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 106.
Kazenski: FRANK MEDOSH, So. Chicago, Ill., 9485 Ewing Ave.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN J. IVEG, Joliet, Ill., 900 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Salda, Colo., Box 582.
MIHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 115 — 7th St.
FREDERICK B. ELLER, Kansas City, Kan., 422 No. 4th St.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERZISNIK, Burdina, Pa., Box 122.
FRANK GOUZE, Chicago, Minn., Box 715.
MARTIN KOCHVAR, Pueblo, Colo., 1219 Elmer Ave.

Jednotino glasilo je "GLAS NARODA", New York City, New York.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljave pa na glavnega blagajnika Jednote.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Kraja. Dne 4. t. m. sta bila Martin Turk in njegova žena, okolica novomeška, dve uri dopoldne od doma odsotna. Med tem časom je prišel tat skozi zaprta vrata v sobo ter ukradel iz zaprte skrinje okoli 10 K. Ključ od skrinje se je nahajal v stekleni omari. Tat je ključ nazaj položil ter pustil hišna vrata za seboj odprta.

Nepredvidnost s smrtjo plačala. Marija Gorše, dninarica v Dolenji vasi pri Kočevju, je hotela, da bi bil krog preje zavrel. V to svrhu je prila nekaj šipirita, a v tem trenutku se ji je pa v steklenici šipirit vnel, goreča tekočina pa pušila v njo. Vnela se ji je obleka. Rečica je zadobila na glavi in na zgornjem životu tako hude opekline, da je 9. t. m. v ljubljanski bolnici umrla.

Umrli so v Ljubljani: Pavlina Škarar, rejenka, 8 mesecev. — Stefanija Žabkar, gostilničarjeva hči, 2 meseca. — Jožeta Dobrota, hiralna, 33 let. — Simon Treo, stavbenik in posestnik, 56 let. — Josip Slabe, rejenec, 2 meseca. — Feliks Smole, delavec, 6 let. — Lucija Mikolič, delavka, 64 let. — Analijsa Heng, zasebnica, 79 let. — Vinko Zupan, posestnikov sin, 6 tednov. — Aleksander Ožmig, zasebnik, 62 let. — Karel Zupančič, drvarjev sin, 10 mesecev. — Viktorija Smolnik, delavkina hči, 2 in pol leta. — Neža Sever, žagarjeva žena, 26 let. — Janez Peterlin, dninar, 16 let. — Peter Weber, železniški nadzornik, 50 let. — Bogomila Matilda Dolar, hči orožniškega stražmojstra, 3 meseca. — Mihaela Pogacnik, hči mizarkega pomočnika, 3 tedne. — Alojzija Benedik, hči trgovke, 3 meseca. — Friderik Kuritz, rejenec, 3 meseca in pol.

Brezvestna sirovost. Julijana Piškur se je šla dne 13. avgusta t. l. v družbi prijateljice Ivane Horvat kopat v potok imenovan "Breg". Stari ste komaj po 10 let. Julijana Piškur je zapuščena sirota. Njena nezakonska mati je namreč odšla v Ameriko in pustila siroto pri stari materi v Gabrovici. Ko ste se obe deklici slekli in šli v vodo, ki je tamkaj krog par decimetrov globoka, je prišel neki možak, in začel metati proti deklicama kot pest debelo kamenje iz bližine. Deklici sta begali med kamenjem, končno pa je zadel precej debel kamen Julijano Piškur na glavo, ki ji jo je prebil. Brez zavesti je padla v vodo, ki jo je gnala v bližnjo staro strugo, kjer je deklica v omedlevici utonila. Stročile so za petami in je želeli, da bi dobil strogo kazen. Žal, je še vedno precej razširjena navada, da se nagaja kopajočim, bodisi, da se jih obmetava s kamenjem, "tunka" pod vodo, jim skrje obleko, ali pa se jim brani stopiti na suho.

STAJERSKO.

Po kozjanskem okraju se kladijo štirje drzni lopovi, ki so v noči od 5. na 6. septembra skušali vdreti v trgovino A. Kosa v Podaradi, a so bili pregnani. Naslednje noč so se pojavili v Kozjem, kjer so že odprli izločno okno v trgovini J. Druškoviča, a jih je opazil nočni čuvaj in so pobegnili. Iz Zgornje Radgone poročajo: Za pačelnika okrajnega zastopa je izvoljen znani neukšutar Wratko Franc, za namestnika pa Oton Zoržini, za odbornike Vincenc Steinbrenner, dr. Hoehn, B. Bauvier, Janez Žižek in Alojzij

Kolar, Slovenci so po okrajnem zastopniku Terstnjaku vložili protest proti volitvam in se pred volitvijo okrajnega odbora od strani.

KOROSKO.

Nemška sirovina. Dne 4. t. m. je sin mojstra mestne plinarne v Beljaku radi malenkostnega prepričanja vrgel nekega 16letnega Antona Vrankarja ob tla in ga s tako silo suval in brcal v spodnji del telesa, da je oblezal nezavesten na cesti. Prenesli so ga k neki rodbini Raimund, kjer ga je dr. Katnik spravljal šele čez 3 ure k zavesti. Siroveža so takoj aretirali, toda na prošnjo očeta zopet začasno spustili.

Lipa. (Velik požar.) Dne 29. avgusta ob pol 11. uri dopoldne je izbruhnil ogenj iz dimnika Lampove hiše na Potoku, ki se je vsled velike suše in pomanjkanju vode kmalu zanesel na zraven stoječo Stečnovno hišo in njeno gospodarsko poslopje ter je vse tri objekte, ki so last Aleša Stoca, do tal vpepil. Napornemu delu nekaterih okolčanov je pripisovati uspeh, da se je posrečilo obvarovati najlepše Lampovo gospodarsko poslopje, katerega se je plamen že skoraj dotikal, in zraven stoječo Klupprovo hišico. Prišle so na pomoč požarne brambe iz Vrbe, Rožka in Domečal, a vsled pomanjkanja vode niso mogle stopiti v rešilno akcijo. Ker je bil posestnik zavarovan v primeri s škodo le za nizko svoto in so mu zraven zgoreli vsi poljski pridejki, krma, drva, strelja in veliko oprave, je sika da ogromna in beda velika.

Iz Lipe nad Vrbo. (Nevarna cerkvena vlomilca.) Dne 2. t. m. okrog 4. ure popoldne sta dva vlomilca razbila v tukajšnji cerkvi nabiralnik; misleč, da bodeča Bog ve koliko našla notra. Ko sta šla bila pri delu, je prišla slučajno v cerkev bližnja kmetica. Ko sta jo zapazila, je rekla eden vlomilec: "Wir sind arme Teufel und brauchen Geld." ter je kmetico sunil, da je padla na kolena in se močno pobila. Nato jo pa popihata. Cerkev sta od zunaj zaklenila in zbežala proti Podravljam. Kmetje in fantje, ki so ravno bili na kegljišču Hoferjeve gostilne, so sledovali bežečim zločincem. Eden vlomilec se je na begu obrnil in je iz samokresa ustrelil proti preganjalcem. Vidi se povsem, da sta prav nevarna vlomilca cerkvenih nabiralnikov. Eden je v naglici pustil v cerkvi svojo palico v znamenju za najdene vinarje. Ravno tisti dan je bilo vlomljeno tudi v cerkvi v Vrbi.

PRIMORSKO.

Utonil je v Soči 19letni Alojzij Bremec iz Lokave. Služil je pri Fr. Bregantu v ulici Cordaiuoli v Gorici. Šel se je kopat v Sočo kot navadno. Neka gospodična Antonija Tavcarjeva je videla truplo v Soči ter povedala to dijakoma Al. Res in H. Rivi, ki sta potegnili truplo iz vode.

Nesreča v cerkvi. V Sežani je imel očistiti v cerkvi 24letni Fran Škrinjar veliki lestene sredi cerkve. Na lestvi je zgubil ravnotežje, se oprijel lestence ter padel z njim vred na tla. Prebil si je čepinjo. Prepeljali so ga v tržaško bolnišnico. Lestence je bil k nesreči slabo pritrjen.

Ženska, aretovana v Trstu radi naročenega umora. V torek, dne 5. avgusta zvečer so aretirali 45letno Heleno Zitz, lastnico prodajalnice zelenjavi v pritličju hiše št. 6 v ulici Pondares, Helena Zitz je bila priležnica nekega takozvanega "Pepi Stamazza", ki ima poleg nekoliko denarja tudi hišo in posestvo v Škrolji. Star je že 70 let. Ona, Helena Zitz, ga je ba je pregovorila, naj napravi oporočo seveda njej v prilog. On je to storil, a potem da je ona poiskala človeka, kateremu je naročila, naj starega spravi s tega sveta. Ta je Giovanni Capponi, rojen v Volu v Tesaliji, a je pristojen v Rovinj, torej je avstrijski podanik. Star je približno 25—27 let.

Capponi je izpovedal, da ga je Helena Zitz, katero pozna že delj časa, pozvala k sebi v prodajalnico. S Heleno je bila tedaj v prodajalnici tudi neka druga ženska. Ko je ta ženska odšla, mu je začela Helena Zitz pripovedovati, da že kak tri mesece stanuje skupaj s starim, ki mu pravijo "Pepi Stamazer". Povedala mu je, da je stari napravil oporočo, v kateri da je vse, pohištvo in posestvo, sploh vse prenašanje, zapustil njej. A slednjič mu je rekla: "Jaz hočem, da enkrat konča ta stvar; človek je že star, ni več za rabo ter ni treba, da živi dalje; saj ima že 70 let. Rada bi dobila človeka, ki bi ga zadušil in bi mu dala 20 K in zlato uro in zlato verižico, ki ju starec nosi pri sebi."

Capponi se je takoj ponudil, da opravi to stvar. Na to sta se dogovorila, da pride zvečer istega dne — v ponedeljek dne 4. t. m. — še enkrat k njej, da se končno dogovorita. — Na to pa je šel takoj na policijo in tam prijavil vso stvar. Na policiji so mu priporočili, naj zahteva od Helene denar ali uro ali kako drugo stvar že v naprej. Šel je in povedala mu je, kako naj umori starega zvečer v postelji. — Zitzovo so na to aretirali. Oni 70letni starec se piše Josip Špalec ter je doma iz Kostanjevici na Krasu.

RAZNOTEROSTI.

Prvo raztelesenje na Dunaju. Pred kratkim so podrla na Dunaju, Weiburggasse št. 10, hišo, ki je imela za Dunaj, kot vseučiliško mesto poseben pomen. To je bila hiša medicinske fakultete, v kateri so l. 1404 izvršili prvo raztelesenje človeškega trupla na nemških tleh. Raztelesenje je bilo v onih časih spojeno z velikanskimi težavami. Cesar Friderik je odredil, da smejo vsakih pet let odpreti po eno človeško truplo v medicinsko znanstvene namene, a to se je smelo le skrivaj dogoditi. Italijanski zdravnik Galearo iz Padove je prinesel na Dunaj umetnost raztelesenja in je izvršil tamkaj prvo raztelesenje v hiši medicinske fakultete, ki je trajalo od 12. do 19. svečana 1404. Po končani "anatomiji" se je brala ob prisotnosti vseh udeležencev slovesna maša za dušo umrlega. V petnajstem stoletju so raztelesenja na Dunaju samo še pet drugih oseb. Do l. 1452 so raztelesili le moška trupla, šele l. 1452. se je izpolnila želja fakultete, da smejo raztelesiti žensko truplo. Meseca maja dotičnega leta je bilo šest ženskih obsojenih na smrt, od katerih je prepuštil župan eno truplo fakulteti. Raztelesili so ga 19. maja l. 1452. v hiši medicinske fakultete. Predavatelj je bil dekan Ivan Zeller, a kirurg mojster Jakob. Leta 1530 je prešla hiša v duhovniške roke.

POZOR!

Ljubezen in maščevanje, 102 zvezka \$5.00.
Gigantska sirota 100 zv. \$5.00.
Strah na Sokolovem 100 zv. \$5.00.
Grofica beračica \$4.00.
Beračeva skrivnost \$6.00.
Tisoč in ena noč \$6.00.
To so izvanredno nizke cene; poštnina uračunjena. Naročila z denarjem pošljite na:
GLAS NARODA,
82 Cortlandt St., New York City.

Kje je ANTON MEZGEC? Doma je iz Kavčič, Primorsko. Z njim hodi neki Fran Boštjančič, enak poštenjak, ki mi je odnesel \$30 na hrani. Vurjuje se tega prička! Kdor mi naznači njegov naslov, kje se sedaj nahaja, mu dam \$5 nagrade. — Anthony Boldan, 5132 Hamilton Ave., Cleveland, Ohio.

Iščem ANTONA KONDET. Doma je iz Kala pri Postojni na Kranjskem. Slišal sem, da se nahaja v državi Indiana. Prosim cenj. rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi, če ne, bom obeh odanih, zakaj ga iščem. — Louis Semenčič, 724 Warman Ave., Indianapolis, Ind. (21-23-9)

Kje je JOSIP MOREL? Doma je iz Male Pristave štev. 18, p. št. Peter na Krasu. Prosim, da mi omenjeno svoto poravnate, ker sedaj nujno rabim denar. — Joseph Troha, c/o Mihič Camp, Ralph, Mich. (22-25-9)

ZLAT RUDNIK.

Zlat rudnik se nudi vsakemu, kdor hoče rabiti dobro voljo in pridne roke. Samostojen postane lahko vsak, kdor se poprime zlate prilike, katero nudi trdka

KRŽE MLADIČ LAND CO.,
2616 S. Lawndale Ave.,
Chicago, Ill.

vsem, kateri bodo kupili naš svet v mesecu septembru. Le poslušajte: Svet prodamo po znižani ceni od 16 do 20 dolarjev za akro, plača se pa 2 dolarja na akro takoj, ostalo se plača po 10 dolarjev na mesec, dokler ni vse izplačano. Kdor kupi najmanj 40 akrov, mu plačamo vožnjo. Prodamo svet le tistim, kateri ga sami vidijo in ne drugače. V Wexford County, Michigan, kjer je naš svet, so pridelali farmerji to leto več na akro, kakor farmerji po Illinoisu, Indiani, Iowi ali kje drugje, kjer morate plačati za akro po sto in več dolarjev. Za resničnost vsega jamčimo vsakemu.

Pridite pripravljeni naravnost v Chicago, pa se odpeljemo gori. Ponudba velja samo za jeden mesec, in sicer zato, da bode videli še poljske pridelke na polju in se prepričali sami, kaj zraste. Pozneje bodejte morali plačati za enak svet od 3 do 5 dolarjev več za akro. Ne zamudite zlate prilike, ki pomeni za vas zlat rudnik!

(9-9 v 2 d)

VAŽNO ZA VSAKEGA SLOVENCA!

Vsak potnik, kateri potuje skozi New York bodisi v stari kraj ali pa iz starega kraja naj obišče

PRVI SLOVENSKO-HRVATSKI HOTEL

AUGUST BACH,

145 Washington St., New York
Corner Cedar St.

Na razpolago so vedno čiste sobe in dobra domača hrana po nizkih cenah.

NAZNANILO.

Kojakom Slovenem in Hrvatom, kateri potujejo čez Duluth, Minn., priporočamo našega zastopnika: JOSIP SCHARAPON-a,
15 W. Michigan St., Duluth, Minn.
Kateri ima svoj

SALOON

prav blizu kolodvora. Vsak rojak je pri njemu najbolje postrežen. Zastopa nas v vseh poslih. Toraj pazite, da se ne vsedete na lim lakavim besedam ničrednešev, katerih v Duluthu ne manjka.

Za vsebino tujih oglasov ni odgovorno ne upravnništvo, ne uredništvo

POZOR, SLOVENCI, kateri želite kedar svoje domo vanje!

Naznanjam, da sem kupil 800 akrov zemlje od ljudi, kateri jo ne razdele, in jaz jo prodam po 40 in več akrov skupaj pod najlažjimi plačilnimi pogoji. Zemlja je ravnilna, deloma posekana, a na kraju gozd, da plača vse skupaj. Okrog lepo polje na enaki zemlji. Kedoroli je videl lepše v Ameriki, koruzo, fižol, pavlo itd., dobi 80 akrov za stonj.

Ker jaz nisem špekulant, temveč trgovec, sem zadovoljen z najmanjšim dobičkom, ter dam zemljo po \$18.50 akro, torej ceneje, kakor vsak drugi lastnik v tem kraju. Zemlja se drži velike slovenske naselbine Neeleyville, Mo., 2½—3½ milje od postaje ali mesta. Od tega kosa ne kupi nobeden špekulant niti akra, isto nobeden drugi narod, ker le Slovenci imajo zraven 3500 akrov in je že mnogo naseljenih. Ves svet leži ob glavnih deželni cestah. Vsakdo si ga lahko izbere, kjer hoče. Prodajam ga nigrom takoj lahko po \$20 akro, toda tega ne storim, ker je izključno le Slovencem na prodaj. Ker bode v teku enega meseca vse prodano, opozorim vsakega, katerega veseli ta kraj, da ne zamudi priti si ogledati najboljšo priliko bodočnosti. Vsakdo, kateri ne dobi, kakor oglašeno, dobi vožnje stroške povrnjene. Posebni vlaki po znižani ceni vozijo iz severa in vzhoda vsaki prvi in tretji torek v mesecu.

Frank Gram,
(v d) Naylor, Mc

MLADI MOŽJE

STARI MOŽJE

MOŽJE SREDNJE STAROSTI.

Možje, ki se nameravajo ženiti — možje, ki boleha — možje, ki so bili nezmerni, prestrastni in ki so prevgnani; možje, ki so slabi, nervozni, uničeni in kateri so dosegli starost, ko ne morejo več polni meri uživati sladkosti življenja. Val ti možje morajo pisati po našo brezplačno knjižico. Ta knjižica pove, kako možje uničujejo svoja življenja, kako zbolijo in zakaj se ne smejo ženiti dokler so v takem stanju.

Ta knjižica v lahko razumljivem jeziku pove, kako se na domu, privatno, tajno in z malimi stroški temeljito ozdravi zastrupljenje krvi ali sifilis, triper, slabost, splošna oslabelost, zguba spolne moči, nočni gubitek, revmatizem, organske bolezni, žolodec, jetra, mehur in ledvične bolezni.

Tisoče mož je že zadobilo perfectly zdravilo, telesno moč in poživljenje potom te dragocene knjižice. Zato ga znanost je v vsebje stvari, katere bi moral znati vsak mož. Ne trošite denarja za uboda in nevarna zdravila, dokler ne citate te knjižice, katere vam pove, od česa ste bolni in kako zlobite popolno in trajno ozdravitev. Zapošljite si, ta knjižica se dobi POPOLNOMA ZASTONJ. Mi plačamo tudi poštnino. Na spodnjem odrezku ali kuponu zapišite razločno svoje ime in naslov, odrežite kupon in pošljite nam ga še danes. Ostalo izvršimo mi.

50,000 KNJIŽIC ZASTONJ MOŽEM

Ali že veste,

ta smo izdali ravnokar nov, lep in zelo obširen, ilustriran slovenski cenik ur, veržic, družbenih prstanov, zlatnine in srebrnine sploh, gramofonov in slovenskih plošč, pušk, revolverjev, koles, peči, živalnih strojev, lalnogledov, semen itd. Pišite takoj po cenik, katerega vam pošljemo zastonj in poštino prosto! Podpišajte edino narodno podjetje te vrste in prepričali se bode o poštenosti in točni postrežbi.

A. J. TERBOVEC & CO.

(n. l. Dergance, Widetich & Co.)
1622 Arapahoe St., Denver, Colo.

EDINA SLOVENSKA TVRDKA.

ZASTAVE, REGALIJE, ZNAKE, KAPE
PEČATE IN VSE POTREBSCINE
ZA DRUŠTVA IN JEDNOTE.

Delo prve vrste, Cene nizke.

F. KERŽE CO.

2616 S. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILL.

SLOVENSKE CENIKE POSILJAMO ZASTONJ.

Za vsebino tujih oglasov ni odgovorno ne upravnništvo, ne uredništvo.

Zgodnje znamenje jetike.

V naslovu označene bolezni, koja pomori na tisoče naših ljudi, skoraj ni mogoče spoznati, dokler že ni prepozno. Vsi zdravniki zatrjujejo pa da je ozdravljiva, ako se jo pravilno zdravi in sicer v pravi čas. Prvo znamenje jetike je

BLEDA POLT.

Ljudje pripisujejo bledost različnim vzrokom, toda nihče ne smatra tega za prvi pojav jetike. Bledi ljudje vedo, oziroma bi morali vedeti, da njihova kri ni v redu, da v njej ni dovolj rudečih tvarin, da je preslaba, da bi zamogla pravilnim potom rediti truplo. Koža izgubi svojo naravno rudečkasto barvo ter postane bleđa, rumenkasta ali sivkasta. Živčevje je oslabilo, žolodec neče več pravilno delovati in vse truplo pojema od stopinje do stopinje. Vsled tega je potrebno ustvariti novo kri — čisto in bogato kri — vendar pa tega ni mogoče doseči, dokler žolodec ne sprejema dovolj dobre in redilne hrane in dokler narava sama ne postane tako krepka, da zamore sama iz trupla pregnati vse ono, kar je škodljivo, ker le ako se to zgodi, se zamore napravljati zopet čista in zdrava kri. Nam je poznano samo jedno sredstvo, s katerim se to doseže, in to je

Trinerjevo ameriško grenko vino.

To sredstvo, ki je napravljeno iz dobrega rudečega vina in zdravnih zelišč, koja so skrbno izbrana, okrepi žolodec, tako da je zopet sposoben za pravilno delo. Po tem bodejte zopet lahko jedli in prebavali vašo hrano. Vaša kri bode postala zopet čista in jaka, vaša polt bo zadobila zopet naravno barvo in gladkost. Naj že bode vaši bledosti ktereikoli vzrok, rabite Trinerjevo ameriško grenko vino.

Izguba teka
Nepravilno prebavljanje
Slabosti po jedi
Običajno zaprtje
Glavobol
Nahod
Količe in krči
Izguba moči
Ermenica
Onemoglost
Razne ženske bolezni
Izpahljaji in drugo

je nekoliko bolezni, ktere se odpravijo z rabo Trinerjeve a ameriškega grenkega vina.

To sredstvo je bilo na razstavi v Seattle leta 1909 o likovano s zlato kolajno in veliko nagrado (najvišja nagrada) na razstavi v Londonu in Bruselju 1911.

V lekarnah.

JOS. TRINER

Kemična laboratorij

1333-9 S. Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

SLOVAN DELAVSKA PODPORA ZVEZA

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penna. s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Prezident: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
 Podpredsednik: GEORGE KOR, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
 Glavni tajnik in blagajnik: IVAN PAJK, L. Box 323, Conemaugh, Pa.
 Članski tajnik: JOSEF ZVOBODA, R. F. D. No. 1, Box 123, Conemaugh, Pa.
 Pomočnik blagajnika: IVAN BREZOVCEK, P. O. Box 8, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

JAKOB KOČJAL, predsednik nadzornega odbora, Box 505, Conemaugh, Pa.
 FRANK PERKO, nadzornik, L. Box 101, Conemaugh, Pa.
 ANTON STRAZISAR, nadzornik, Box 511, Conemaugh, Pa.

PORTNIKI:

ALOJZIJ BAVDEK, predsednik portnega odbora, Box 1, Dunio, Pa.
 MIHAEL KIRIVEC, portnik, Box 324, Primero, Colo.
 IVAN GLAVIC, portnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

S. A. E. BRALLIER, Grove St., Conemaugh, Pa.

Členjena družba, osiroma njih uradniki, so silno prosi, poklicati denar na nos na blagajnik in nikogar drugega, vse doplate pa na glavnega tajnika. V slučaju, da opazijo društveni tajnik pri mesečnih poročilih, ali sploh kaj v poročilih glavnega tajnika, kakor pravišteviti, naj to nemudoma na silno da urad glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA SLOV. DEL. PODP. ZVEZE.

NAZNAVILLO

krajevnim društvom S. D. P. Z.

Asesment za prihodnji mesec oktober 1911, plača vsak član po \$1.25 kakor zahtevajo nova pravila, potrjena na drugi konvenciji S. D. P. Zveze.

Članice, katere so bile že sprejete v Zvezo, ter niso plačale do volj pristopnine, naj to storijo takoj, kajti nobena članica ni prej opravičena do podpore in smrtnine, dokler ne plača polne pristopnine, kakor je bila določena na

prvi konvenciji S. D. P. Zveze, to je \$1.50. Nekatere so plačale po \$1.00, druge zopet po \$1.25 itd. prava pristopnina pa je bila do 1. oktobra 1911. — \$1.50.

Članice, katere nameravajo pristopiti k S. D. P. Zvezi meseca oktobra ali pozneje, imajo plačati pristopnino določeno na drugi konvenciji S. D. P. Zveze. Zavaruje se članica sedaj lahko samo za smrtnino, in tudi za smrtnino in bolniško podporo, toraj lahko postanejo članice S. D. P. Zveze z istimi ugodnostmi, kakor člani, seveda imajo plačevati iste prispevke kakor člani.

Ivan Pajk, glavni tajnik.

OLD SUREHAND.

Potni roman. Spisal Karol May. — Poslovenil za "Gl. Naroda" B. P. Lakner.

TRETJA KNJIGA.

(Dalje.)

"Uf! Kdo neki?"
 "Douglas, takimenovani general."
 "Uf! Uf! Ta mož, ta človek naj bi še bil udeležil umora? Kako pride Old Shatterhand na to misel?"
 Čitateljem bode še znano, da je izgubil "general" na Hermersovi farmi prstan, katerega sem potem spravil. Nataknil sem ga na roko in sem ga prosil še tedaj. Sedaj sem ga potegnil doli in ga podal Apaču z besedami:
 "Moj brat bode poznal ta prstan še s Hermersove farme. Naj pogleda črke, ki so vrezane v notranji strani."
 Vzel je prstan in videl E. B. T. VIII. 1842. Potem ga je dal farmerju in rekel:
 "Da izve naš brat Harbour, da smo že na morilecvi sledi, naj primerja to pisavo z ono, vrezano na grobu!"
 Pozvali ga je ubogal in zakliknil:
 "All devils! Saj to sta isti črki, namreč E. B., katere sem dvakrat našel urezane v skalo! In morilecovo ime je bilo tudi B, ki je sicer —"

Kaj je povedal naprej, nisem slišal; moja pozornost je bila namreč obrnjena na nekaj drugega. Farmer mi je sedel nasproti, ravno proti enemu okenj; ker so bile moje oči uprte vanj, sem videl tudi okno, in tu sem zazril obličje nekega moža, ki je stal zunaj in gledal notri. Svetlo je bilo, kakor kakaga belca, in zdelo se mi je, da je poznal. Tega moža sem gotovo že nekdaj videl, samo domisliti se nisem mogel takoj, kje. Ravno sem hotel opozoriti druge na prisilskovitea, ko je poleg mene sedeči Šahko Mato poskočil, iztegnil roko proti oknu in zakričal:

"Tibo taka! Zunaj pri oknu stoji Tibo taka!"
 Vsi, ki so poznali to ime, so poskočili. Da, bil je medicineman Naini Komančev! Njegov obraz danes ni bil rdeč, ampak bel, kakor kakaga belca. To je bil tudi vzrok, da ga nisem spoznal takoj. Tak sovražnik zunaj pri oknu in mi v svetlo razsvetljeni sobi! Strel starrega Wabbleja na Fennerjevi farmi mi je prišel na misel, in zaklical sem:

"Hitro upihnite luč! Streljal bi lahko!"

Tega svariča še nisem popolnoma izgovoril, ko so že zažvenketale razbite sipe, in puškina cev se je prikazala. Z enim skokom sem se skril v najbližji varujoči me kot, ko je že zagrmel strel. Kakor so ti pozneje povedali navzoči, je bila namenjena krogla meni; o tem sem bil tudi sam prepričan. Krogla je udarila nad mojim stolom v zid. Nato je puška zopet izginila; hitro sem ugasnil svetilko, da so bila vrata v temi, skočil potem k istim, jih odprl, potegnil samokres izza pasu in pogledal vun. Ker se ni bilo zvezd na nebu, je bilo zunaj temno kakor v rogu; nikogar ni bilo videti. Slišati tudi nisem mogel nič, ker so navzoči kričali vse povprek, in jih tudi Winnetou ni mogel pomiriti. Prišel je k meni, pogledal v temo in me potem pozval:

"Ne ostani tu, ampak idi dalje vun!"

Če bi bil medicineman pameten, ne bi smel ostaviti svojega mesta, ampak mirno počakati, da odpre vrata, da me potem ustrelj. Tako pa je pobegnil takoj po prvem oddanem strelu, ne da bi komu kaj škodoval. Ko sem se z Winnetouom odstranil za toliko od hiše, da ni bilo več čuti vpitja, sva se vlegla po tleh, pritisnili ušesa na zemljo in poslušala. Prav natanko sva začula tri dirjajoče konje; in sicer na zapadni strani farme.

Trije konji? Medicineman torej ni bil sam na farmi? Kako je bilo sploh mogoče, da je prišel skozi ozemlja sovražnih Indijancev tako daleč gori v Kansas? Iz katerega vzroka je podvzel tako nevarno jezo?

Navajen, vsak najmanjši dogodek hitro premisliti v celoti, in potem napraviti zaključek, sem si brzo stavil ta vprašanja, in Winnetou tudi. Čez nekoliko časa mi je rekel:

"Tibo taka je postal blodolilnik, bel zdravnik, ki hoče pripeljati neko bolnico v fort Wallace. Kaj pravi moj brat Shatterhand k temu?"

"Da si pravilno uganil. Bolna lady je Tibo vete, njegova vsaj telesno zdrava žena, katero izdaja za bolnico, ki mora zakriti svoj

obraz, da ni videti, da jezdi belec z rdečo žensko. Seveda nista namenjena v fort Wallace, ampak gori z "generalom" v Colorado. Morila dobimo pri grobu umorjenega. Idi notri, da vprašamo farmerja!"

Vrnila sva se v hišo; sedaj so prišli vsi oni, ki so ostali v sobi, z orožjem v roki zopet vun. Dick Hamerduell, ki je sicer slišal naš pogovor, nanašajoč se na Tibo taka, a ne vsega razumel, mi je zaklical glasno:

"Če je bil res Tibo taka, potem so tu Komanči, da napadejo

farmo. V največji nevarnosti se nahajamo. Mr. Harbour, skličite svoje ljudi, da se moremo braniti!"

Medtem, ko je dal debelih to gotovo zelo važno povelje, sem

odšel k našim konjem. Vsi so bili tu, kar me je pomirilo. Potem sem

slišal zapovedujoči farmerjev glas, in ko sem zavil okoli poslopja, sem

videl že vse zbrane. Le Winnetou ni bilo tu; odšel je v sobo, čisto

mirno prižgal luč in se potem vsedel. Zmaj na dvorišču pa je vladalo

veliko vznemirjenje; vsakdo je imel kaj povedati predlagati ali za-

povedovati; temu sem napravil konec z besedami:

"Bodite vendar tiho! Zakaj se pa tako razburjate?"

"Zakaj se razburjamo? Kakšno vprašanje!" je odgovoril Hamer-

duell. "Komanči so tu!"

"Kje pa?"

"Kje drugje, kakor tu! Vaš medicineman je vendar že streljal!"

"Najbrže vas je zadel v glavo, dragi Dick, ker se vam meša ali

kaj. Kako pa naj bi prišli Komanči semkaj ob Salmon River?"

"Na konjih, seveda!"

"Najbrže tudi na opicah in kamelah! Pomislite vendar, skozi

koliko rodov bi morali priti. Le popolnoma neumni ljudje bi se drz-

nili hoditi po tako nevarnih poteh! Kako morete reči, da bi bilo kaj

takega mogoče!"

"Če mogoče ali ne, je vseeno, samo če se ne more zgoditi. Ali

nimam prav, Pitt Holbers, stari medved?"

"Tepec!"

Dolgi Pitt je odgovoril to pot le s to edino, mnogo vsebujočo be-

sedjo; vendar je zadovoljstvo, da je izrazil svoje mnenje. Vsi so se za-

smejali; debelih se je pa čutil užaljenega v časti, in je odvrnil jezo:

"Ne govori tako, drugače se ti kaj pripeti! Posvariti sem vas

hotel pred Komanči, zato pa še vendar nisem kriv, ako ne pridejo!

Ali ni boljše, kakor če vas ne bi posvaril, pa da bi prišli!"

Prijatelja sta se torej zopet enkrat sprla, vendar smo vedeli, da

se kmalu spoprijazneta.

Veseli me je, da je ostal Šahko Mato pri naši četi. Lahko bi

porabil priložnost in pobegnil, in prav lahko bi si tudi izbral izmed

našega orožja najboljše. Da tega ni storil je bil dokaz, da hoče res

jezditi z nami. Stopil sem k njemu in rekel:

"Od tega trenutka je glavni Ozagov svoboden; naša jermena ne

bodo zopet ovila njegovih udov, in lahko gre, kamor hoče."

"Pri vas ostanem!" je odvrnil. "Apanača naj bi me peljal k

Tibo taki; sedaj je pa sam prišel in nikakor mi ne sme oditi. Ali mi

bodete sledili?"

"Na vsak način? Ali si ga takoj spoznal?"

"Da. Tudi po tisoč letih bi ga zopet spoznal. Kaj hoče tu v Kan-

sasu? Zakaj se je priplazil zvečer na farmo?"

"Ni se priplazil, ampak odplazil, seveda z glasnim, toda k sreči

nevarnim strelom. To ti takoj dokažem."

Da izvršim svojo nakano, sem se obrnil k farmerju, ki je stal

blizu mene, z besedami:

"Ali je zdravnik z bolno ženo še tu?"

"Ne," je odgovoril. "Bell, cowboy, je rekel, da sta odšla."

"Ta mož ni bil zdravnik, ampak medicineman Naini Komančev,

in žena je bila njegova sklav. Ali je kdo izmed vas govoril z njo?"

"Ne; toda slišal sem jo govoriti."

"Kaj?"

"Zahtevala je od dozdevnega zdravnika myrtlewreath; potem je

je hitro peljal iz sobe v spalnico."

(Dalje prihodnjic.)

Koliko tehtate?

Če izgubljate na teži, je morda kriva pokvarjena hrana, katero proizvoda bolan želodec in pičila prebava. — Pomagajte svojem želodcu s tem, da uživate

En dolar steklenica. V lekarnah.

Severov želodčni grenčec.

Ali so vaši živci slabotni?

Nič tako hitro ne ugonobi možaka, kakor onemoglo, pokvarjeno živčevje. Ali ste razdražljivi? Zakaj bi zanemarjali tako resno stanje svojega zdravja! Poskusite in uživajte

SEVEROV NERVOTON.

V zvezi s primerno hrano, duševnim počitkom, telesnim gibanjem, kopelmi in gnetenjem vam to zdravilo povrne trdno voljo, moč in jakost vašemu živčevju.

Cena en dolar.

Predno se poglobi!

Predno se navadni prehlad, lahni kašelj ali hripavost razvije v hudo pljučno bolezen, se zavarujte s prijetno in stanovitno olajšbo, ki jo podeljuje

Severov balzam za pljuča.

Cene: 25c. in 50c. V lekarnah.

Severovih zdravil lahko kupite, kjerkoli so lekarne ali trgovine z leki. Pazite, da dobite pristnih Severovih zdravil in ne vzemite nobenih drugih. Navodil so tišani v vašem jeziku.

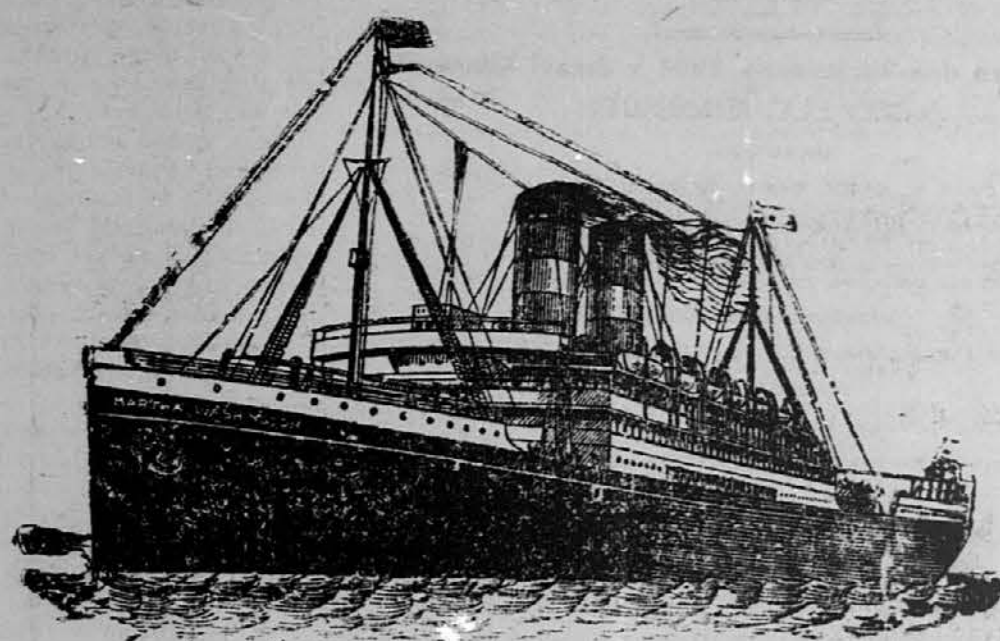
Naš zdravniški oddelek daje svet v pismu zastoj.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Avstro - Amerikanska črta

[preje bratje Cosulich]

Najpripravnejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred so des:

TRSTA	835.00
LJUBLJANA	35.80
REKE	35.00
ZAGREBA	36.26
KARLOVCA	36.25

Za Martha Washington stane \$3.00 več. IL RAZRED do

TRSTA ali REKE: Martha Washington \$65.00, drugi \$60.00

Phelps Bros. & Co., Gen. Agents, 2 Washington Street, NEW YORK.

POZOR ROJAKI!

Po dolgem času se mi je posrečilo iznajti pravo Ali-ko tinkturo in Pomado proti ispadanju in razpadanju las, ki jih do sedaj ni bilo, od katere močnim in ženskimi rosti in dolgi lasi resnočno popolnoma sprostijo in ne bodo več izpadali, ter ne osiveli. Ravno tako močnim v 6. tednih kranji brki popolnoma zrastejo. Revmatizma v rokah nogah in hrbtu v 8 dneh popolnoma zdravim, kurja črna radavica, potne noge in ozi blane se popolnoma iztrajajo. Da je to resnica jamčim s \$100. Pisate na eno katerega poljema zastoj.

JAKOB VANCIC, CLEVELAND, O.

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

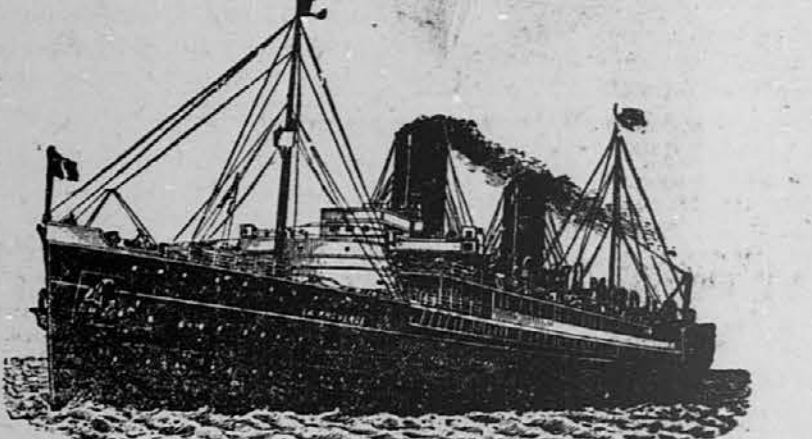
(Francoska parobrodna družba. Direktna črta

do Havre, Pariza, Švice, Inomosta in Ljubljane.

Ekspresni parniki so:

"LA PROVENCE" "LA SAVOIE" "LA LORRAINE" "LA FOURMIE"

na dva vijaka na dva vijaka na dva vijaka na dva vijaka

Postni parniki so: "LA BRETAGNE" "LA GASCOGNE" "CHICAGO" na dva vijaka. Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK, corner Pearl St., Chesecrough Building.

Parniki odplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih iz pristanišča št. 57 North River in ob sobotah pa iz pristanišča 84 North River, N. Y.

"LA PROVENCE" 28. sept. 1911. "LA BRETAGNE" 19. okt. 1911.
 "LA SAVOIE" 5. okt. 1911. "LA PROVENCE" 26. okt. 1911.
 "LA LORRAINE" 12. okt. 1911. "LA SAVOIE" 2. nov. 1911.

POSEBNA PLOVITBA V HAVRE:

Parnik NIAGARA odpluje s pomola 57 dne 23. sept. ob 3. uri pop.
 Parnik ROCHAMBEAU odpluje s pomola 57 dne 30. sept. ob 3. uri pop.
 Parnik VIRGINIE odpluje s pomola 84 dne 14. okt. ob 3. uri pop.
 Parnik CHICAGO odpluje s pomola 57 dne 14. oktobra ob 3. uri pop.

Parniki z zvezdo znamenovali imajo po dva vijaka

SLOVENCJI IN SLOVENKE NAROČAJTE SE NA "GLAS RODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK.

RED STAR LINE.

Plovitba med New Yorkom in Antwerpom. Redna tedenska zveza potom poštinih parnikov z brzoparniki na dva vijaka.

LAPLAND 18,694 ton
 FINLAND 12,185 ton

KROONLAND 12,185 ton
 VADERLAND 12,018 ton

Kratka in udobna pot za potnike Avstrijo, na Ogrsko, Slovenijo, Hrvatsko in Galicijo, kajti med Antwerpom in inozemstvom dosegamo je dvojna direktna telesniška zveza.

Posebno se ne skrbi za udobnost potnikov medkrovi, Trejni razred opustiti, malih kabin za 2, 4, 6 in 8 potnikov.

Za nadaljnje informacije, cene in vožne listke obrnite se na

RED STAR LINE.

No. 9 Broadway NEW YORK
 84 State Street BOSTON, MASS.
 709 2nd Ave. SEATTLE, WASH.
 1319 Walnut Street PHILADELPHIA, PA.
 1306 "F" Street, N. W. WASHINGTON, D. C.
 219 St. Charles Street, NEW ORLEANS, LA.
 60-66 Dearborn Street CHICAGO, ILL.
 10 Locust Street ST. LOUIS, MO.
 205 McDermott Ave. WINNIPEG, MAN.
 319 Geary Street, SAN FRANCISCO, CAL.
 121 St. Paul Street, WINNIPEG, MAN.
 31 Hospital Street, MONTREAL, QUE.